

**Mendelova univerzita v Brně
Zahradnická fakulta**

Rekonstrukce a revitalizace rekreačního objektu autokempu

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová

Vypracovala:
Tereza Muchová

Lednice 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Tereza Muchová**
Studijní program: Zahradní a krajinářská architektura
Obor: Zahradní a krajinářské realizace
Název tématu: **Rekonstrukce a revitalizace rekreačního prostoru autokempu**
Rozsah práce: 30 stran textu, grafické přílohy dle potřeby, fotodokumentace

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte odbornou literaturu vztahující se k vybranému tématu a vypracujte literární rešerši.
2. Vytipujte, navštivte, prostudujte a zdokumentujte vhodný počet relevantních referenčních příkladů ze zahraničí i z ČR. Z literární rešerše a poznatků ze studia referenčních příkladů vypracujte obecné závěry, která použijte při zpracování vlastního návrhu.
3. Po dohodě s vedoucím práce zvolte vhodný modelový objekt. Shromážděte a prostudujte písemné a mapové podklady zabývající se historií vybrané lokality. Proveďte potřebné analýzy k modelovému objektu (historie, širší vztahy, provozní vztahy, vnitřní a vnější obraz místa, funkční analýza, inventarizace zeleně).
4. Vypracujte návrh rekonstrukce a revitalizace zvolené lokality na úrovni studie. Půdorysné řešení doložte prostorovým zobrazením – perspektivou, ptačí pohled nebo axonometrií, případně řezy a detaily řešení samostatných provozních částí.

Seznam odborné literatury:

1. NAGY, E. *Grafické zobrazovanie v urbanistickej tvorbe : príklady zobrazovania pre cvičenia, semináre a ateliérovú tvorbu*. 1. vyd. Bratislava: Slovenská technická knižnica, 2001. 122 s. ISBN 80-227-1551-4.
2. DAMEC, J. – WILHELMOVÁ, D. Kam směřuje současná krajinářská architektura?. In *Dny zahradní a krajinářské tvorby 2011: role a význam oboru krajinářská architektura ve společnosti*. 1. vyd. Praha: Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, o.s., 2011, s. 4–6. ISBN 978-80-86950-11-2.
3. KUČA, K. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku / . : A-G . I. díl*. 1. vyd. Praha: Libri, 1996. 874 s. ISBN 80-85983-12-5.
4. SPENS, M. *Modern landscape*. 1. vyd. London: Phaidon Press, 2003. 239 s. ISBN 0-7148-4155-2.
5. CROWE, N. *Nature and the Idea of a Man-Made World*. Cambridge: MIT Press, 1995. 20 s. ISBN 0-262-03222-8.
6. HRUŠKA, E. *Problémy současného urbanizmu*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1966. 411 s.
7. HRŮZA, J. *Teorie města*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1965. 327 s.
8. WATSON, D. – PLATTUS, A. *Time-saver standards for urban design*. New York: McGraw-Hill, 2003. 1 s. ISBN 0-07-068507-X.
9. GROTH, P. *Understanding Ordinary Landscapes*. New Haven: Yale University Press, 1997. 9 s. ISBN 0-300-07203-1.
10. BOUŠKA, P. *Výtvarné dílo v architektonické a urbanistické tvorbě*. 1. vyd. Praha: ČVUT, 1990. 101 s. ISBN 80-01-00231-4.

Datum zadání bakalářské práce: únor 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2015

L. S.

Tereza Muchová
Autorka práce

doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová
Vedoucí práce

doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová
Vedoucí ústavu

doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Děkan ZF MENDELU

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Rekonstrukce a revitalizace prostoru autokempu vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací. Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona. Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne: 7. 5. 2015

Tereza Muchová

Poděkování

Ráda bych poděkovala především paní docentce Dr. Ing. Daně Wilhelmové, za vedení bakalářské práce. Za podnětné rady a připomínky, které vedly k jejímu zlepšení. Dále děkuji všem, kteří mi poskytli informace, materiály, či fotografie, jenž mi pomohly práci dokončit. A v neposlední řadě děkuji přátelům, kteří za mnou stáli a podporovali.

Obsah

2. CÍL.....	9
3. METODIKA PRÁCE.....	10
LITERÁRNÍ ČÁST.....	11
4. VYSVĚTLENÍ POJMŮ.....	11
5. LITERÁRNÍ REŠERŠE	13
5. 1. 1. Historie rekreace	13
5.1.2 Typizace rekreace.....	14
5. 1. 3 Členění rekreace dle funkce	15
5. 1. 4. Společenský význam rekreace.....	16
5. 2. Cestovní ruch.....	17
5. 2. 1. Subjekt cestovního ruchu	17
5. 2. 2. Okolí systému cestovního ruchu	17
5. 2. 3. Zásady ekologicky šetrného cestovního ruchu.....	18
5. 2. 4. Zelený cestovní ruch.....	18
6. Příklady současných realizací kempů v Evropě	20
6. 1. Camping Campéole Domaine de Combelles, Village de vacances	20
6. 2. Camping de Boomgaard, Bunnik, Utrecht.....	23
6. 3. Camping Stochemhoeve, Leiden	26
6. 4. Camping Neue Donau.....	29
6. 5. Autokemp Merkur, Pasohlávky	32
7. SPECIFIKACE ÚZEMÍ.....	35
7. 1. Lokalizace a základní údaje.....	35
7. 1. 1. Autokemp Obora	35
7. 1. 2. Brněnská přehrada	36
8. HISTORIE ÚZEMÍ	37
8. 1. Stavba přehrady	37
8. 2. Období protektorátu	39
8. 3. Období po roce 1945.....	40
9. PŘÍRODNÍ POMĚRY.....	41
9. 1. Klimatické poměry.....	41
9. 2. Geomorfologie a reliéf	42
9. 3. Geologické poměry.....	43
9. 4. Pedologické poměry	44
9. 5. Hydrogeologické poměry	45
9. 6. Hydrologické poměry a kvalita vody	46

9. 7. Biogeografické členění území.....	47
9. 8. Potenciální přirozená vegetace	48
9. 9. Aktuální stav vegetace.....	48
10. PROVOZNÍ VZTAHY	49
10. 1. Motorová doprava.....	49
10. 2. Městská hromadná doprava	50
10. 3. Lodní doprava.....	50
10. 4. Pěší a cyklistické stezky	50
11. FUNKČNÍ VZTAHY	51
12. AUTOKEMP OBORA	53
12. 1. Lokalizace a historie	53
12. 2. Současný stav a vybavenost	57
12. 3. Ubytování	59
12. 3. 1. Plochy určené pro stanování	59
12. 3. 2. Plochy určené pro karavany	59
12. 3. 3. Chatová část	60
12. 3. 4. Technické prvky	62
12. 3. 5. Vegetační prvky	62
13. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	68
14. DISKUSE	69
15. ZÁVĚR	71
15. SOUHRN.....	72
CZE.....	72
EN	72
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	73
SEZNAM OBRÁZKŮ	75

1. ÚVOD

„Hvězdy jsou krásné, protože je na nich květina, kterou není vidět...“ "Ano, jistě," řekl jsem a mlčky jsem pozoroval vlnu písku ve svitu měsíce. "Poušť je krásná...,“ dodal. A měl pravdu. Vždycky jsem miloval poušť. Usedneme na pískový přesyp... Nevidíme nic... Neslyšíme nic... A přece něco září v tichu... "Poušť je krásná právě tím, že někde skrývá studnu...,“ řekl malý princ. Byl jsem překvapen, že pojednou chápu to tajemné záření písku. Když jsem byl malým chlapcem, bydlil jsem ve starobylém domě a pověst vyprávěla, že je tam zakopán poklad. Nikdy jej ovšem nikdo nedovedl objevit a snad jej ani nehledal. Ale dodával kouzlo celému tomu domu. Můj dům skrýval ve svých hlubinách tajemství... "Ano," řekl jsem malému princovi, "ať je to dům, hvězdy nebo poušť, to, co je dělá krásnými, je neviditelné!"“

- Antoine de Saint-Exupéry

To, jak lidé tráví svůj volný čas se časem postupně přetvářelo s vývojem společnosti. Rozvoj různých forem rekreace vyvrcholil relativně v nedávné době, o čemž svědčí vznik samostatného vědního oboru rekreologie a rozšíření pravidel tohoto oboru do povědomí turistů. Rekreologie se zabývá rekreačními potřebami dnešní společnosti, spojuje dohromady nové požadavky na kvalitu využití volného času, ať už ve městě či v krajině.

Rekreace, turistika a cestovní ruch jsou v současné době rychle se rozvíjející a podporovaná odvětví, kterým je nutné věnovat pozornost. V dnešní době díky zvyšující se urbanizaci dochází k rozšiřování městských sídel. Už právě jen díky této rozpínající se betonové džungli musíme hledat cesty, jež povedou obyvatele měst zpět do kvalitního přírodního prostředí. Cesty, které poskytnou lidské populaci zázemí pro plnohodnotnou rekreaci a zároveň budou funkční součástí sídelního celku.

Proto nesmíme opomíjet příměstské části sídel, protože právě ty svým dotekem s krajinou nesou vysoký potenciál pro veškeré formy rekreace. Vzhledem k tomu, že většina rekreačních objektů v naší zemi vznikala již v první polovině 20. století, a postupem času jejich návštěvnost spíše klesala, na jejich stavu se odráží jak nedostatek financí na lepší provoz, tak i čím dál méně návštěvníků v jeho důsledku. Proto je další rozvoj nezbytný pro plnění jejich funkce. Při revitalizacích je však nutné postupovat dle tradic i soudobých trendů. Lidé by v dnešní době měli mít kvalitní rekreační prostor v přírodě.

2. CÍL

Cílem práce je posouzení stavu rekreačního objektu z pohledu textového i praktického hlediska. Na základě výsledků průzkumu poté jeho následné zhodnocení. Získané informace budou využity pro návrh konkrétního případu autokempu na brněnské přehradě. Taktéž budou využity pro vytvoření podmínek, které ponесou hlavní rysy záměru rekreačního využití. Důraz řešení bude kladen na řešení funkčních, provozních, prostorových i výtvarných aspektů ve spojení s biologickým potenciálem místa. Cílem je především pomoci obnovit takové plochy, které neodpovídají dnešním potřebám společnosti a zvýšit tak celkově rekreační potenciál objektu. A to pokud možno dlouhodobě, vytvořením smysluplné souhry mezi člověkem a přírodou.

3. METODIKA PRÁCE

Postup při zpracování bude následující. Po schválení tématu je nutné provést podrobný terénní průzkum místa, což bude hlavní gró této práce. Následně je potřeba nastudovat odborné publikace, které budou výchozím momentem pro zpracování teoretické části, a zároveň z nich načerpat inspiraci pro část praktickou, kde už bude rozebírán konkrétní modelový prostor.

Kapitola literární rešerše se bude snažit vytvořit obecný přehled o tématu, definovat pojmy spojené s rekreací a cestovním ruchem a objasnit představu rekreačních aktivit v příměstských oblastech. Podklady čerpané z různých monografií vytvoří teoretický základ práce. Po jeho nastudování bude vybráno několik referenčních příkladů rekreačních objektů ze zahraničí i České republiky. Tyto budou vybírány na základě podobnosti se zájmovým objektem a měly by sloužit jako fungující předlohy, jež poukazují na různé varianty chodu rekreačních objektů jinde.

Následně už se bude práce věnovat konkrétnímu modelovému objektu autokempu. Budou prostudovány jeho písemné i obrazové podklady. V konkrétním modelu budou provedeny potřebné analýzy jeho širších a provozní vztahů, funkční analýza, zobrazení vnitřního i vnějšího obrazu místa a zmapována inventarizace zeleně podle metodiky zpracované doc. Ing. Pavlem Šimkem, PhD. (ŠIMEK, 2013). Výsledky práce budou prezentovány částí textovou i částí grafickou, jenž formou pohledů a perspektiv předloží reálné řešení situace.

LITERÁRNÍ ČÁST

4. VYSVĚTLENÍ POJMŮ

V rámci textu této bakalářské práce se vyskytuje celá škála termínů, které těsně souvisí s daným tématem. Vzhledem k tomu, že tyto termíny nemusí být vždy zcela jednoznačné nebo mají v rozdílných souvislostech různé významy, je nutností nejprve přistoupit k jejich vymezení.

Volný čas

Problematikou volného času se zabývá mnoho autorů ve svých studiích. I když se jejich názory určitým způsobem překrývají a prolínají, jsou do jisté míry odlišné. Na historické škále zařazují autoři Hodaň a Dohnal, (2005) první zmínky o volném čase do dob antické filozofie starověkého Řecka, kdy je v Platonově zákonech uveden vztah mezi prací a volným časem. Aristoteles zase chápe volný čas jako „čas na rozumování, čtení veršů, setkávání se s přáteli a poslouchání hudby.“ Takže ono staré italské rčení „dolce far niente“ není až tak úplně pravdivé, protože volný čas s lenošením a nudou zase tak spojován nebývá. Ve Středověku byl volný čas věnován nejen rozjímání a modlitbám, ale i veřejným hrám a tanečním zábavám (Hodaň, Dohnal, 2005). Zato v renesanci byl volný čas potlačován a zahálka neměla prostor před prací. Karel Marx zase chápe volný čas jako „sféru lidské svobody, svobodného rozhodování a svobodné činnosti.“, práci naopak jako říši nutnosti. Ve 20. století je volný čas studován hlavně francouzským sociologem Joffrem Dumazedierem (1915 – 2002), který problematiku rozebírá hned v několika svých dílech. Stanovil podmínky vzniku volného času, jeho vlastnosti, funkce a k tomu popsali činnosti, kterými lze volný čas vyplnit. (Hodaň, Dohnal, 2005)

Pojem „volný čas“, tak jak je v dnešní době chápán lze vysvětlit hned několika pojmy od různých autorů.

Například podle B. Filipcové (1966) „Volný čas bývá sociology chápán jako doba, která zbude člověku po odečtení pracovní doby včetně přesčasů, tj. času pracovního, a dále času využitého na dopravení se z a do zaměstnání, času věnovaného domácnosti a rodině a času potřebného pro obstarání vlastních fyziologických potřeb, tj. času vázaného.“

Podobně definuje volný čas i V. Spousta (1996), který chápe „volný čas jako zbytkový, který zbývá po splnění všech povinností – pracovních, studijních, rodinných, i po uspokojení všech fyziologických potřeb.“

Podle Velkého sociologického slovníku (1996) je pak obecně definován jako „čas, v němž člověk nevykonává činnost pod tlakem závazků plynoucích ze společenské dělby práce, nebo z nutnosti zachování biofyziologického, či rodinného systému“. I když se většina definic nijak radikálně neliší, tato je mé představě asi nejbližší.

Přírodní prostředí

Definice uvedená v našem zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí říká, že přírodní prostředí je „Vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména: ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.“

Pojem „přírodní prostředí“ není v literatuře zcela ustálený, ale podle mě jej lze logicky definovat jako protiklad prostředí antropogenního - to znamená prostředí výrazně ovlivněného člověkem.

Bohužel v dnešní době najdeme opravdu málo míst, které by mohly být označeny za ryze přírodní, a to hlavně kvůli vzrůstající urbanizaci. Přestože je tato práce zaměřená na objekt v příměstské oblasti, tedy na sféru ovlivněnou člověkem, budeme i tak lokalitu brát jako přírodní prostředí. A to hlavně proto, že nese rysy přírodního charakteru a její revitalizaci chceme tuto složku ještě víc rozvinout.

Rekreace

Rekreace obecně označuje aktivitu nebo čas, který lidé věnují aktivnímu nebo pasivnímu odpočinku, při němž regenerují svoje tělo a mysl. Nejčastěji se tento pojem spojuje s pobytem v přírodním prostředí. Proto je velmi důležitým termínem pro tuto práci. Pojem rekreace také vymezuje prostor, který umožňuje realizaci různých zálib a zájmů, kultivaci vlastních tvořivých sil a schopností.

Tento pojem vychází z latinského slova „creare“, což znamená tvořit a přidání předpony „re“, která vyjadřuje znovuvytvoření, obnovení - jak uvádí nejen Hodaň a Dohnal (2005). Někdy je tento pojem možné brát i jako synonymum pro oddech či osvěžení. Tohle české slovo je tedy možno chápat i ve významu obnovy. Podle Jurči (1983), s jehož názorem zcela souhlasím, je pojem rekreace definován jako proces, jehož cílem je obnova tělesných i duševních sil člověka prostřednictvím aktivního a tvořivého podílení se na činnostech, při jejichž vykonávání člověk nejen přijímá, ale i reprodukuje nebo tvoří nové hodnoty, což mu přináší nejen zotavení, ale i radost z uplatnění jeho schopností.

Příměstská rekreace

Koncept příměstské rekreace je definován především polohou rekreační oblasti vůči lidskému sídlu a současně rekreačními aktivitami jeho obyvatel. Úroveň a intenzita příměstské rekreace je dána v první řadě rekreačním potenciálem lokality, dopravní i rekreační infrastrukturou a charakterem sídla, na nějž navazuje. Brněnská přehrada je významnou příměstskou rekreační lokalitou pro Brno a obce v jeho bezprostředním okolí. Představuje ideální koncentraci různých rekreačních atrakcí pro širokou škálu odpočinkových i sportovních aktivit. (Příměstská rekreace, 2005)

Rekonstrukce, revitalizace

Termín revitalizace je ve Slovníku cizích slov (Linhart, 2004) definován jako posílení, či znovuoživení. Ve stejném zdroji je pojem rekonstrukce vysvětlen jako uvedení do původního stavu, přestavba, přepracování. Zatímco rekonstrukce má za cíl uvést objekt do určité podoby dřívějšího stavu, revitalizací naopak rozumíme přeměnu, přepracování objektu pro účel lepšího využití, více vyhovujícího současné době. Takže i když význam těchto pojmů je zcela odlišný, a každý má svou jasnou definici, jsou mnohokrát zaměňované.

5. LITERÁRNÍ REŠERŠE

Tato kapitola se zabývá literárním přehledem základních pojmů týkajících se rekreace, cestovního ruchu a možnosti ekologicky šetrnějšího využívání prostor pro rekreaci a jejich následné rekultivace.

5. 1. Rekreace

Rekreace je činností člověka v krajinném prostředí, která je realizována v jeho volném čase a slouží jak k regeneraci fyzických i duševních sil, tak k uspokojování jeho osobních zájmů.

Slovo rekreace pochází z latinského „creare“, což v překladu znamená tvořit. Předpona „re“ znamená vratný charakter - z toho plyne, že pojem rekreace značí nové tvoření, nebo lépe řečeno, znovustvoření. Rekreace je předmětem zkoumání vědní disciplíny, která se nazývá rekreologie (Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

Rekreace je formou odpočinku nebo činnosti ve volném čase, jenž je nezbytná pro existenci a rozvoj fyzické i psychické energie člověka. Poskytuje člověku změnu prostředí z monotónní práce i způsobu života k rozvoji tělesné kultury a často pomáhá i přímému styku s přírodou. Není však jen nezbytnou složkou obnovy sil, protože doplněná vhodnými zájmy a zálibami poskytuje člověku vnitřní uspokojení, obohacuje jeho intelekt a přispívá k růstu jeho osobnosti. Největší význam má zdravotně preventivní funkce rekreace, díky své kompenzaci negativních důsledky pracovního procesu, nevhodného životního prostředí a mnohých tlaků, vyvolaných nevhodným způsobem života (Mejsnarová, 2004).

Takto je pojem rekreace popsán ve dvou u nás snad nejznámějších publikacích tématem se zabývajících. A já bych si snad nedovolila jinak, než s takovým popisem souhlasit.

Znaky pro rekreaci charakteristické:

Rekreace může být fyzická, mentální, emocionální. Jedná se vždy o činnost.

Při určování, jestli se jedná o rekreaci či ne, je vždy rozhodující motivace. Je-li motivací pobavit se a výsledkem je osobní uspokojení, jedná se o rekreaci.

O rekreaci jde pouze v případě, když se jedná o volnočasovou aktivitu. Je to dobrovolná činnost. To však nevyklučuje fakt, že by nemohla být plánovaná a organizovaná. V každém případě musí být ponechána jedinci možnost svobodného výběru. Rekreace má vždy svůj smysl a účel (Hodaň, Dohnal, 2008).

5. 1. 1. Historie rekreace

Jako předstupeň rekreace můžeme nazvat odpočinek, což znamená, že historie rekreace bude dlouhá jako lidstvo samo. Přírodní rekreace se vždy měnila s aktuálním nazíráním na přírodu V antice bylo rozvíjeno vnímání estetické hodnoty krajiny, zatímco Středověk byl ovlivněn rozvojem křesťanství a přírodu viděl jako něco hříšného, odvádějícího člověka od Boha (Stibral, 2005 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

Vrcholný Středověk znamenal zásadní prudkou změnu krajiny. Cílem je totálně využívaná agrární krajina parkového rázu s rozvíjející se cestní sítí a zefektňující se dopravou. Což vedlo ke vzniku tištěných průvodců a popisů cest pro obchodníky (Sádlo, 2005 in Chytilová, 2006 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

Baroko bylo prvním slohem, který cíleně pracuje se zasažením architektury do krajiny. Stavby v krajině jsou umístěny tak, aby ji dotvářely. Vznikají tak zámky, poutní kostely, kláštery a celá

krajina je protkána sítí poutních cest, jenž provázejí různé sakrální objekty. Tvoří se celá mozaika z cest, alejí, kapliček a božích muk, jenž je v naší krajině vidět dodnes (Stibral, 2005 in Chytilová, 2006 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008). Přelom 17. a 18. století byl obdobím tzv. Grand tours, kdy se v Anglii začal rozvíjet jakýsi „kult přírody“ (Chytilová, 2006 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

Romantismus učinil z procházek do přírody umělecky atraktivní a zároveň i hluboce filozoficky reflexivní záležitost. Trend navštěvování krajiny za účelem shlédnutí přírodních krás se napřed objevil hlavně mezi intelektuály a umělci vyšších vrstev a během století se rozšířil i do nejzazších vrstev měšťanstva (Stibral, 2005 in Chytilová, 2006 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

V 19. století vzrůstá potřeba odpočinku a relaxace v důsledku průmyslové revoluce. Po celém světě začínají vznikat spolky a mládežnická hnutí, jež dala za vznik skautingu (Chytilová, 2006 in Schneider, Fialová, Vyskot, 2008)

Ve 20. století se krajina stává stále intenzivněji místem pro čerpání fyzických i duševních sil. Okruh potenciálních účastníků cestovního ruchu se rozšiřuje o obyvatele venkova. Takže turistů vyhledávající odpočinek v krajině stále přibývá, ale kvalitních míst, kde můžou svůj záměr realizovat stále ubývá. (Schneider, Fialová, Vyskot, 2008).

5.1.2 Typizace rekreace

1. Dle časových kategorií

a) Krátkodobá rekreace (max. 3 dny, dopravní čas max. 25% rekreačního času)

- každodenní (popracovní 2-3 hodiny),
- polodenní (víkendová),
- jednodenní (víkendová),
- vícedenní (1-3 dny).

b) Dlouhodobá rekreace (více jak 3 dny, dovolenkového charakteru, není vázána na dopravní vzdálenosti ani časovou dostupnost).

2. Dle prostorových kategorií

- příměstská (každodenní až jednodenní),
- ve volné krajině (krátkodobá a dlouhodobá),
- středisková (rekreační oblasti a zařízení),
- pobytová individuální (chatová a chalupářská, apod.).

3. Dle druhu činnosti

- procházky a klidový odpočinek,
- pohybová rekreace,
- rekreační sportování,
- myslivost a rybaření,
- sběr přírodnin.

(Schneider, Fialová, Vyskot, 2008)

5. 1. 3 Členění rekreace dle funkce

Z hlediska nejen územního plánování, ale i podle principů řešení podmínek pro rekreační využívání území se rekreace člení na tři hlavní typologicky odlišné druhy:

1. Každodenní rekreace

Tento druh rekreace je součástí režimu pracovního dne. Slouží ke krátkodobému zotavení po skončení zaměstnání nebo školy. Omezenost volného času vyžaduje, aby se rekreace odbývala v blízkosti bytu nebo v místě snadno dosažitelném místní hromadnou dopravou (Mejsnarová, 2004).

Každodenní rekreace je vázána na zastavěné území sídel a jejich okrajové části, na plochy veřejné zeleně, příměstské lesy, hřiště, koupaliště, zahrádkové osady, víceúčelová zařízení, ale také centra sídel s vytvářením nezávazného společenského styku (Schneider, Fialová, Vyskot, 2009).

Náplní každodenní rekreace mohou být tyto činnosti:

- chovatelská a pěstební činnost
- aktivní odpočinek v přírodě (procházky, koupání, slunění, ...)
- sportovní činnost (individuální sport, párový sport a kolektivní sporty)
- různé manuální záliby
- relaxační a pohybová činnost ve sportovních celoročních zařízeních a příměstských lesích

(Mejsnarová, 2004)

Existence ploch pro každodenní rekreaci rozhoduje o kvalitě bydlení a uspokojení potřeb s ním souvisejících. Činnosti jsou uspokojovány nejnadhěji u nízkopodlažního bydlení, kde jejich realizaci umožní soukromé zahrady. Problém nastává v případě hromadného bydlení, kde je v důsledku větší koncentrace obyvatel nedostatek vhodného místa na hraní pro děti a mládež a uspokojování dalších činností, které naplňují každodenní rekreaci – řešení může být vymezení zón každodenní rekreace v bezprostředním zázemí bydlení (Schneider, Fialová, Vyskot, 2009). Rekreace může být tedy provozována téměř kdekoliv. Ať ve městech či v přírodě.

2. Krátkodobá a dlouhodobá rekreace

Krátkodobá rekreace je formou krátkodobého zotavení, které je součástí režimu pracovního týdne a náplní dnů pracovního klidu s maximálním rozpětím čtyř dnů souvislého volna. Z většího fondu volného času plynou větší nároky na rekreaci – na potřebu změny prostředí, i na bohatší obsah rekreace. Jednodenní forma je stále významnější pro obyvatele žijící v bytových domech, kteří nevlastní vlastní rekreační objekt nebo auto – tzn. obyvatelé s nižšími a středními platy, starší věkové kategorie, rodiny bezdětné či vícečlenné, děti a mládež, invalidé a nezaměstnaní. Kromě těchto skupin začínají tvořit novou složku uživatelů návštěvníci – turisté ve městech a vrstvy ekonomicky aktivních obyvatel, kteří nechtějí věnovat rekreaci 2 dny – nemohou či nechtějí opustit město. Při jednodenním trvání s návratem do bydliště je rekreační spád ovlivněn hromadnou dopravou (Mejsnarová, 2004).

Rekreace také nazývaná víkendová a pobytová má společné požadavky na náplň aktivit, takže využívá stejné druhy rekreace. Úkolem služeb je připravit podmínky pro co nejdelší pobyt, vytvořit komplexní nabídku kvalitního, přírodního a kulturního prostředí s celou škálou

skutečných aktivit pro různé cílové uživatele (např. rodiny s dětmi, kolektivy různého druhu, malé skupiny) pro co nejdelší celoroční využití i pro klimaticky nepříznivé období.

Náplň dlouhodobé a krátkodobé rekreace jsou tyto aktivity:

- aktivní pobyt ve volné přírodě spojený s turistikou, či cykloturistikou (včetně agroturistiky)
- chovatelská, pěstební činnost, rybaření a myslivost
- poznávací turistika zahrnující návštěvy pamětihodností
- sportovní činnost
- pasivní odpočinek ve volné přírodě a ve městech
- relaxační pobyt v lázních a relaxačních centrech

Zájem o víkendovou rekreaci stále roste. Její aktivity jsou příčinou, že stále větší počet obyvatel opouští koncem týdne města a městské aglomerace k návštěvě a přenocování v území s kvalitním a atraktivním přírodním prostředím a stává se účastníky krátkodobého cestovního ruchu.

5. 1. 4. Společenský význam rekreace

Rekreace má pro jedince a tudíž i pro společnost nezastupitelnou úlohu. Je možné ji doložit mnohými sociologickými, psychologickými i ekonomickými studiemi. Stala se nezbytnou součástí režimu obyvatelstva a jeho kvality života. Její rozvoj je vázán na hospodářský rozvoj společnosti a růst volného času. Potřeba rekreace se projevuje bez rozdílu u všech sociálních a věkových kategorií a představuje celospolečenský fenomén se stoupající důležitostí.

Sociologický a psychologický význam rekreace

1. Primární - regenerace fyzických i duševních sil jedince jakožto člena společnosti.
2. Sekundární - prostřednictvím cestovního ruchu nebo realizací rekreačních aktivit.
 - rozvoj služeb - ekonomické ukazatele (zaměstnanost, atd.).
 - regionální rozvoj.
 - vliv na krajinu, její obyvatelnost a životní prostředí

Environmentální význam rekreace

Modifikace krajinné struktury, kvality a ekologické stability a složek krajiny.
Rozvoj infrastruktury – kladné i záporné dopady na krajinu

Ekonomický význam rekreace

Primární - zvýšená pracovní efektivita.

Sekundární - rozvoj regionů v důsledku rozvoje ekonomických aktivit.

Rozvoj ekonomických činností - vývoj a realizace služeb a výrobků přímo i nepřímo vázaných na cestovní ruch. (Schneider, Fialová, Vyskot, 2008)

5. 2. Cestovní ruch

Cestovní ruch je složitým jevem, jenž zasahuje do více oborů, a proto je obtížné a nepřesné specifikovat jednu určitou definici. V průběhu vývoje cestovního ruchu se mění i přístup k definici a vymezení. Definice se mění podle vědní disciplíny, podle které je cestovní ruch zkoumán. Podle Bormana (Borman 1931 in Indrová) je cestovní ruch definován jako „cesty, jež jsou podnikány za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povoláním nebo i z jiných příčin, za zvláštními událostmi, při nichž dochází k dočasné změně místa bydliště. Nepatří sem však dojíždění za prací“.

Jednou z ekonomických teorií je cestovní ruch chápán jako ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných i nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště. Tato definice však klade důraz na ekonomickou stránku, především z pohledu cestovního ruchu jako součásti potřeby obyvatel doprovázenou přesunem kupních fondů do míst cestovního ruchu. Za mezník v definování cestovního ruchu lze považovat Mezinárodní konferenci o cestovním ruchu v roce 1991 pořádanou Světovou organizací cestovního ruchu (WTO). Cestovní ruch zde byl prohlášen za jeden z významných faktorů světového obchodu a účinným faktorem ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje národních celků. Byla zde zformulována i terminologie, kdy cestovní ruch podle WTO (World Tourism Organization) znamená „dočasnou změnu místa pobytu, tj. cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, ne déle než jeden rok, zpravidla ve volném čase za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi“.

Mezi charakteristické rysy cestovního ruchu podle Ryglové patří:

- změna místa pobytu
- dočasný pobyt v místě, které není místem běžného pobytu účastníka cestovního ruchu
- hlavní účel cesty není výdělečnou činností v navštěvované zemi
- realizace se uskutečňuje převážně ve volném čase účastníka cestovního ruchu

5. 2. 1. Subjekt cestovního ruchu

Subjekt cestovního ruchu je reprezentován jeho účastníkem. Z hlediska ekonomiky je jím každý, kdo uspokojuje své potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo trvalé bydliště a většinou ve volném čase. Je tak nositelem poptávky a spotřebitelem produktu cestovního ruchu. Ze statistického hlediska je účastníkem cestující označený jako návštěvník, turista nebo výletník. Ve struktuře cestujících má své místo i stálý obyvatel jako potenciální účastník domácího i zahraničního cestovního ruchu.

Stálým obyvatelem v cestovním ruchu je osoba, která žije alespoň šest po sobě jdoucích měsíců v daném místě před cestou do jiného místa na dobu kratší než šest měsíců.

Návštěvník je osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na kratší dobu než šest měsíců.

Turista v domácím cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Turista také minimálně jednou v rámci cestovního ruchu přenocuje.

5. 2. 2. Okolí systému cestovního ruchu

Ekonomický růst může způsobit zhoršování životního prostředí. Cestovní ruch je závislý na přirozené tvorbě atraktivního prostředí. Rozvíjí se zejména tam, kde existují vhodné přírodní a kulturně-historické zdroje. Závislost cestovního ruchu na ekologickém prostředí je větší než ve většině jiných hospodářských aktivit. Ochrana přírody a země z hlediska cestovního ruchu musí respektovat potřebu rovnováhy mezi blahobytem a volným časem, hlavně z hlediska přípustného zatížení země návštěvníky a rozvojem zařízení pro cestovní ruch. Výstavbu nových zařízení cestovního ruchu usměrňují záměry územního plánování. Snížení vlivu cestovního ruchu na životní prostředí je možné očekávat zvýšením ekologického citění obyvatelstva zejména přechodem na tzv. ekologický cestovní ruch (ekologicky šetrný cestovní ruch).

Význam přírodních podmínek

Některé druhy rekreace jsou vázány na kvalitní přírodní podmínky a využívají přírodní prostředí. Územní nároky na rekreaci přináší problémy, které vedou ke střetům zájmů ochrany přírody, ochrany zemědělského půdního fondu, hospodaření v lesích a na vodních plochách. Zároveň však pobyt v přírodním prostředí ovlivňuje ekologické chování obyvatel.

5. 2. 3. Zásady ekologicky šetrného cestovního ruchu

Účast na cestovním ruchu je přirozené právo člověka. Jeho naplňování je mimo mnohá pozitiva spojeno i s vážnými důsledky na přírodním prostředí a kultuře. Společností amerických cestovních kancelářích (ASTA – American Society of Travel Agents) bylo vydáno deset zásad ekologicky šetrného cestovního ruchu:

1. Zanech po sobě pouze otisky nohou, odnes si jen fotografie a vzpomínky
2. Respektuj křehkost prostředí. Uvědom si, že každý musí být ochotný pomoci jeho ochraně
3. Aby tvoje dovolená měla smysl, najdi si předem čas a pouč se o zvycích, způsobu života a kultuře místa, které navštívíš. V průběhu cesty poznávej místní a hovoř s nimi
4. Respektuj a podporuj místní kulturu (náboženství, tradice, řemesla, služby). Respektuj soukromí a důstojnost místních obyvatel, hlavně při fotografování
5. Nikdy neodhazuj odpadky. Místo, které jsi navštívil, zanech čistější, než bylo předtím, než jsi přišel
6. Nenakupuj výrobky z materiálů jako je slonovina, želví krunýř, nebo zvířecí kůže a kožešiny
7. Chod' po vyznačených cestách a stezkách. Neruš zvěř a nenič rostliny
8. Seznam se s programem ochrany přírody, a podporuj organizace ochrany
9. Kde je to možné, používej veřejnou dopravu, necestuj vlastním autem. Upozorňuj ostatní, aby zbytečně nenechávali v chodu motory svých vozidel.
10. Žádej, aby cestovní kanceláře, cestovní agentury, výletní a rekreační zařízení přijaly toto desatero nebo jiné normy ochrany prostředí a důsledně je uplatňovaly při výchově zaměstnanců.

5. 2. 4. Zelený cestovní ruch

Jde o sjednocení lidského prostředí s volnou přírodou, jež se lidé snaží chránit. Tuto formu cestovního ruchu je možné rozdělit na ekoturistiku a venkovský cestovní ruch. Ten se člení na skupiny: vesnická turistika, chataření a chalupaření, agroturistika a ekoagroturistika (Pourová, 2000).

Dále bych se ráda blíže věnovala těm, které blíže souvisí s danou problematikou kempu v příměstské rekreační oblasti.

Ekoturistika

Znamená odpovědné cestování do přírody, které zachovává životní prostředí a udržuje dobré životní podmínky místních lidí (Obr. 1) Ekoturistika představuje cestovní ruch založený na komunitě", poněvadž z ní místní lidé těží a je jimi zároveň podporována. Současně také přispívá k ochraně přírodních a kulturních oblastí (Schneider, 2009).

Ekoturistika je známá pěšími túrami i cyklistickými výlety do přírodně cenných oblastí. Lidé při ní mohou poznávat tamější rostlinné i živočišné druhy (Otepka, 2007).

Chataření a chalupaření

Chaty, osady a kempy jsou charakterizovány umístěním ve volné přírodě. Jsou to objekty plnící funkci odpočinku a umožňující zaplnit volný čas obyvatel rybařením, houbařením, sbíráním lesních plodin, pozorováním zvěře a kdy mohou trávit večery například u místního ohniště (Pourová, 2000).

Vznik rekreačních chalup má častým následkem záchranu přestárlého stavebního fondu a přispění k zachování stylu venkovské architektury, obnovou a využívání zahrad, zachování vysoké estetické hodnoty objektů a často i následné rekultivace (Schneider, 2009).

Obrázek 1. Příklad ekoturistiky ve světě, Irsko, Wexford county (foto: autorka 2014)

6. Příklady současných realizací kempů v Evropě

Kemp (podle české definice) je turistickým objektem pro přechodné ubytování turistů ve vlastních ubytovacích zařízeních (stan, obytný přívěs) nebo také v objektech, které patří ke kempinku (chaty, sruby, bungalovy). Podle polské definice jsou to terény osázené stromy, hlídané, osvětlené, s nepřetržitou recepční službou a jsou vybavené zařízením (hygienickým, gastronomickým, rekreačním) umožňující turistům nocleh pod stany, v obytných přívěsných vozech a také přípravu stravování a parkování automobilů.

V této části kapitoly uvedu pár konkrétních případů kempů ve střední Evropě, kterými by se mohly naše kempy inspirovat. Nejen kvůli zlepšení cestovního ruchu u nás, ale třeba i kvůli lepšímu a ekologicky šetrnějšímu využití krajiny nejen v příměstských prostorách.

6. 1. Camping Campéole Domaine de Combelles, Village de vacances

Lokalizace: Francie

- kemp se nachází v klášterní obci, zhruba 5km od historického města Rodez
- leží v srdci parku, který má rozlohu zhruba 120ha, které jsou vhodné jak pro pěší, pro cykloturistiku, tak i pro agroturistiku
- vybavení bazénem, jízdárnou, barem, tenisovými kurty, hřištěm na petanque, dětským hřištěm, golfové hřiště vzdálené 15 minut
- možnost půjčení koní na vyjížďky, čtyřkolek nebo elektrických motocyklů
- přes letní sezonu každodenní animační program
- možnost navštívit snack bar, malý obchod s místními potravinami
- možnost využít shuttle bus pravidelně odvádný z kempu do blízkého města Rodez
- přístup k Wifi

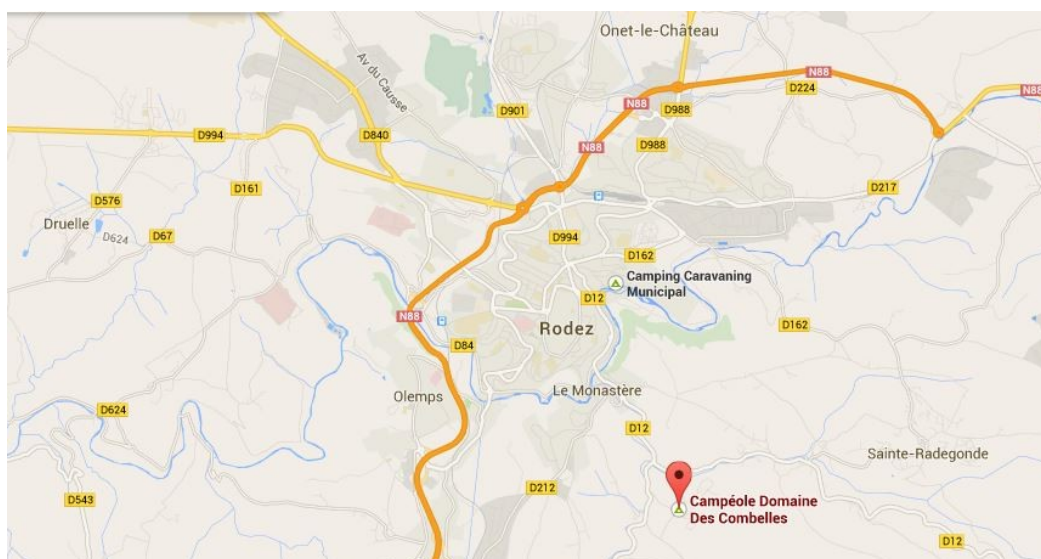
Ubytování:

- v mobilních domech s koupelnou, jednou nebo dvěma ložnicemi s manželskou postelí a plně vybavenou kuchyní
- v chatách s ložnicí s jedním nebo třemi samostatnými lůžky, plně vybavená kuchyň a sanitární kout
- pro více lidí možnost ubytování v dalších druzích chatek (max. 6 osob), které jsou vždy vybaveny kuchyňkou a koupelnou, či sanitárním koutem

(Campeole, 2014)

Celý kemp má úžasný potenciál. Je vytvořen tak, aby co nejméně narušoval krajinný ráz. Po celém území jsou ponechány vzrostlé stromy a volné travnaté plochy. Území je ohraničeno pouze dřevěným přírodním plotem nebo vegetací, což zachovává přírodní vzhled a opticky kemp dělá ještě větším. Částí území prochází potok, jenž byl také ponechán. Campéole Domaine de Combelles je prostor, který neslouží pouze turistům, ale je velmi hojně využíván místními obyvateli a je velmi oblíbený. Jsou zde pořádány i jezdecké, parkurové a agility závody. Prostor je charakteristický svou blízkostí přírodě a zároveň městu dosažitelný, je navržen v rozvolněných přírodních tvarech, které jsou zajímavé nejen při pohledu shora. Dominantou jsou

hlavně stromy všech vývojových fází např. borovice lesní (*Pinus sylvestris*), dub letní (*Quercus robur*), javor mléč (*Acer platanoides*) nebo bříza bělokorá (*Betula pendula*).

Obrázek 2. Lokalizace kempu, širší vztahy (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 3. Ptačí pohled na kemp (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 4. Výhled z kempu na blízké město Rodez (foto: autorka 2011)

Obrázek 5. Pohled na ubytovací zařízení (foto: autorka 2011)

6. 2. Camping de Boomgaard, Bunnik, Utrecht

Lokalizace: Nizozemsko

- kemp leží méně než 8km od centra města Utrecht, uprostřed údolí řeky Kromme Rijn, vzdálený 800m od vlakové stanice z obce Bunnik
- společné sociální zařízení vystavěné v kempu hned několikrát
- možnost využití bazénu, kuželny, dětských hřišť a atrakcí
- dětská zoo ve středu kempu
- možnost půjčení čtyřkolek nebo kol pro využití místních cyklostezek
- přístup k wifi
- možnost pronájmu společenskou budovu i pro uspořádání akcí např. Svatby
- v kempu jsou pořádány i tématické rekreace zaměřeny na rodiny, jednotlivce, skupiny dětí nebo páry

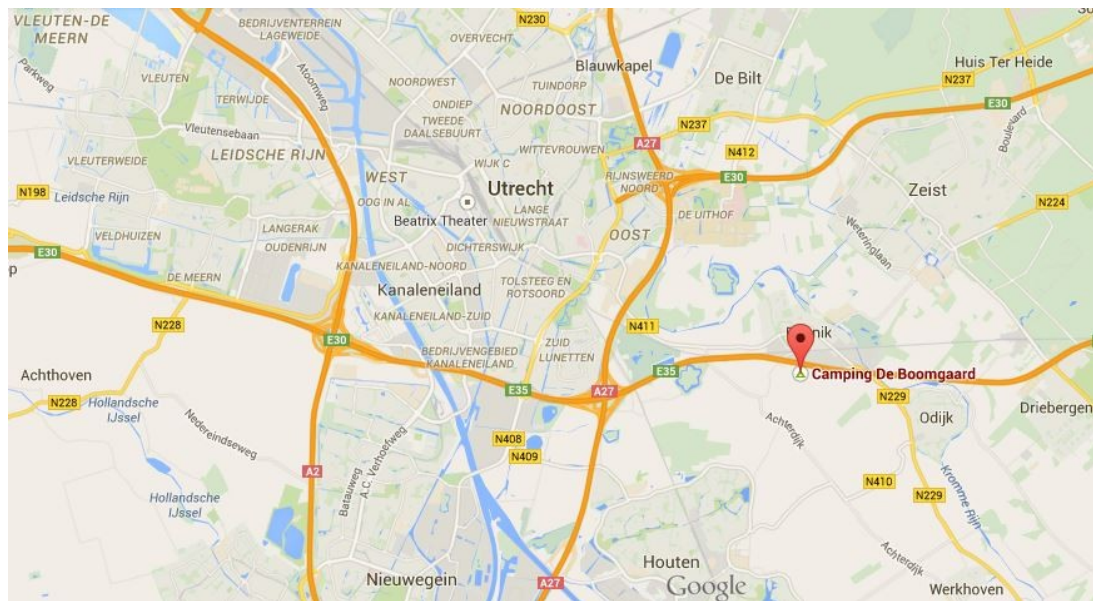
Ubytování:

- k dispozici k pronájmu plně vybavený cestovní karavan pro 4 osoby
- nejsou zde chatky ani bungalovy, ale je zde spousta travnaté plochy pro stanování a zpevněné plochy pro stání karavanů a mobile domů (Camping de boomgaard, 2014)

Tento kemp mě velmi oslovil svým pojetím. V překladu se dá pojmenovat i jako „sad“ a tento název jeho koncept rozhodně vystihuje. Je zde v podstatě pouze jedna zpevněná, dlážděná cesta, která propojuje celý kemp (viz. Mapka). Ze severu je kemp zasazen jakoby do lesa, který slouží i jako hluková bariéra od blízké dálnice. Na jižní straně je využito volného travnatého prostoru, který má problémy se zamokřením, pro vybudování jezírek. Po celé ploše je vysázená spousta stromů, převážně jabloň domácí (*Malus domestica*), aby se splnilo poselství názvu „sad“. Dále také jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*), břiza bělokorá (*Betula pendula*), různé druhy keřů a v lesní části je zastoupen hlavně smrk ztepilý (*Picea abies*). Kemp si zachovává ráz, který je přírodě blízký, využívá nedostatků ve svůj prospěch (vybudování jezírek v podmáčené části) a je dalším vkusným příkladem pro krátkodobou i dlouhodobou rekreaci v přírodě v blízkosti většího města.

Obrázek 6. Oficiální pláněk kempu (zdroj: camping de boomgard, 2015)

Obrázek 7. Lokalizace kempu v rámci města Utrecht (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 8. Cesta ze zámkové dlažby procházející travnatou plochou určenou pro karavany, kterou lemují ovocné stromy (foto: autorka 2012)

Obrázek 9. pohled na travnatou plochu pro stany a obytné karavany k pronájmu (foto: autorka 2012)

6. 3. Camping Stochemhoeve, Leiden

Lokalizace: Nizozemí

Kemp býval starým statkem, jenž byl roku 1995 přestavěn právě na rekreační objekt. Roku 2001 byl opět rekonstruován a nyní slouží i jako místo pro rekreaci mentálně a tělesně postižených – což bylo usnadněno i díky finanční dotaci organizací pro mentálně postižené. Dominantou místa je nemovitost, jenž je i rodinným sídlem majitelů a hlavní budova, která nabízí ubytování právě pro invalidní návštěvníky.

- kemp leží v poldru Cronesteyn vpravo od kanálu Rijn Schie
- cca 10 minut na kole od centra města
- rozlohou 90ha je největším parkem ve městě Leiden
- možnost využít pěších i cest pro bruslení vybudovaných podél kanálu i přes les
- nabídka vodní přepravy po kanálu – 200m od kempu (vory, loďky)
- molo přímo v areálu kempu přístupné pro vodáky
- společné sociální zařízení pro stanovou část

Ubytování:

- v nemovitosti pro skupiny až šestnácti lidí, velmi rustikální stavba přestavěna ve starém stylu, plně vybavená kuchyň, obývací pokoj se zábavní elektronikou, dvoulůžkové pokoje s vlastní koupelnou
- v centrální budově – plně vybavený dům pro 6 osob s koupelnou a třemi ložnicemi, každá s dvěma lůžky, možnost pronájmu pouze na dvě a více nocí
- v dřevěných chatkách se dvěma ložnicemi, společenskou místností, malou kuchyňkou a zahradním nábytkem na terase
- pro karavany a přívěsy je vyhrazena zpevněná plocha na hřišti – na trávu se s auty nesmí, stany je možné si postavit na travnatých plochách v sadu

(Stochemhoeve, 2014).

Tento kemp působí opravdu rodinným dojmem. Je takovou zahradou uprostřed města. Oproti ostatním mnou konkrétně vybraných případů však nemá tolik míst pro společenské využití. Výhodu mají návštěvníci nocující v budovách, či v chatkách, ale pro stanaře zde není žádné společenské přístřeší ani zázemí. Avšak velkou výhodou je přístup k vodě, lodní dopravě a vybudované četné pěší, cyklistické, i stezky pro brusle. Opět jsem kemp vybrala z toho důvodu, že je na dosah ruky od středu města a zároveň to nijak negativně neovlivňuje jeho chod. Místo pro stanování je vyhrazené na travnaté ploše uprostřed sadu, takže většina stromů zde jsou ovocné, s hojným zastoupením hlavně jableň domácí (*Malus domestica*).

Obrázek 10. Lokalizace kempu Stochemhoeve v rámci území města Leiden (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 11. Ptačí pohled na kemp v rámci užších vztahů (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 12. Pohled na nemovitost a četnou vegetaci (foto: autorka 2012)

Obrázek 13. Pohled na pár pronajímatelných bungalovů (foto: autorka 2012)

6. 4. Camping Neue Donau

Lokalizace: Rakousko

Kemp Neue Donau (Nový Dunaj) leží přímo v centru hlavního města Rakouska. Vídeň sama o sobě je považována za jedno z nejpříjemnějších měst v Evropě právě díky množství zeleně, která je spojena s rekreací. Neue Donau leží v těsném sousedství oblíbených rekreačních místa to Národního parku „Lobau Donau-Auen“ a Donauinsel.

- cca 5 minut na kole od 40km dlouhé pláže Neue Donau
- cyklostezka kolem Dunaje vede podél kempu
- naproti přes řeku je zábavní park Prater
- dobré spojení s MHD – zastávka autobusu přímo před kempem
- v blízkosti četná restaurační zařízení
- mini supermarket přímo v kempu
- hřiště pro děti a pro sportovní vyžití
- bezbariérový přístup
- možnost využití společné pračky či kuchyňky a společenské místnosti

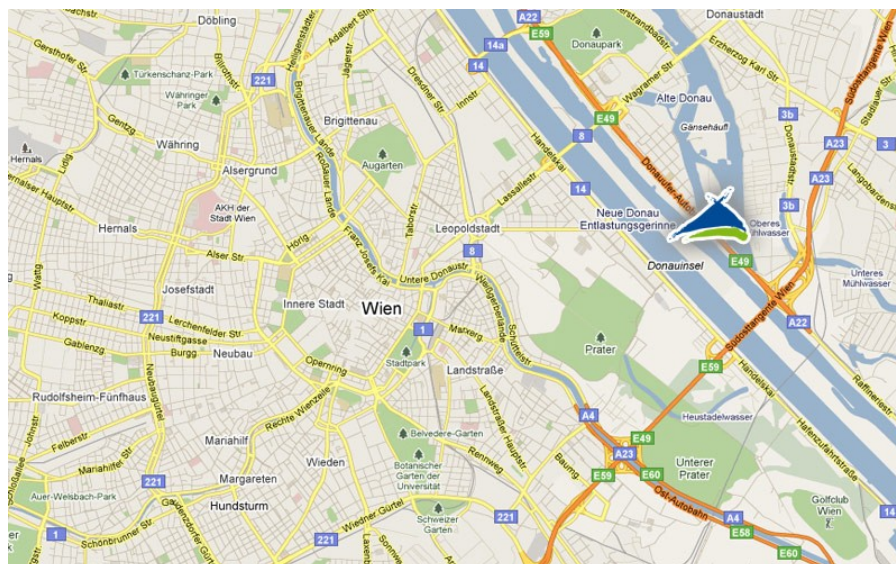
Ubytování:

- místa pro karavany s přípojem na elektřinu
- speciální místa pro karavany s elektřinou i přímým přípojem vody
- velká travnatá plocha pro stany

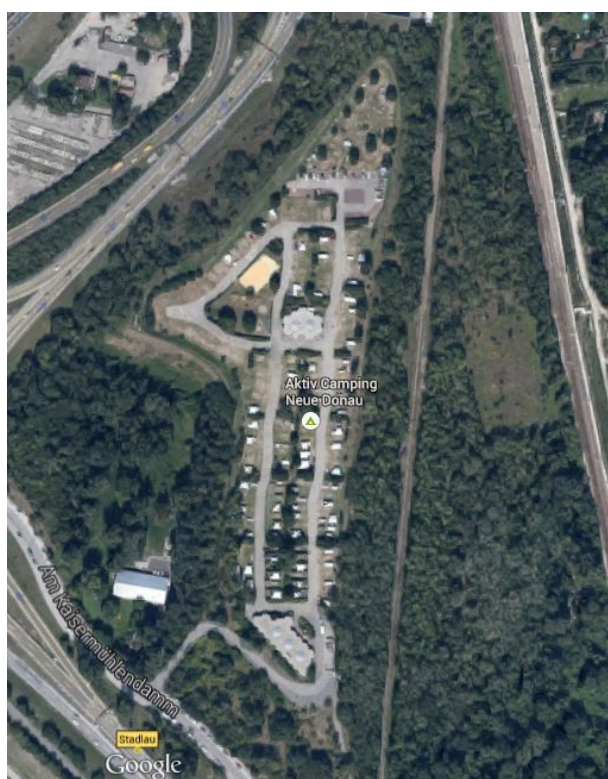
(Camping Wien, 2014).

Tento kemp je tak trochu jiný než všechny ostatní mnou vybrané. Jediný je umístěn přímo ve středu města, což je dle mého názoru zdrojem jak všech jeho výhod, tak i záporů. Využívání ostrova Donauinsel k rekreaci sice znamenalo posun běžného městského občana blíže k přírodě,

ale z mého pohledu to stále není ten onen „*rus in urbe*“, koncept přírody ve městě. Pro návštěvníky je umístění skvělé svojí přístupností na všechny atrakce, které může Donauinsel poskytnout. Mě osobně zaujalo nepřeborné množství nejen klasického sportovního vyžití, ale také netradičních adrenalinových sportů, jako je surfing, vodní lyžování, či wakeboarding a přístup na freestyleovou rampu atd. Ale i blízkostí takzvaného *Copa cagrana*, což je pěší zóna podél Dunaje se spoustou restaurací, barů a klubů, jež si můžou užít všechny generace. Na druhou stranu tohle umístění v centru stále není, oproti příměstským oblastem, osvobozeno od toho městského ruchu. Člověk je zde stále uzavřen mezi hlukem dopravy a ruchem města. Zeleň kempu je koncipovaná do podoby jakéhosi chabého parku. Je zde hodně travnaté plochy, několik keřů v liniových prvcích živých plotů a pár stromů pro přístínění. Celý kemp je protkán poměrně širokými, asfaltovými cestami. Takže i když je objekt velmi atraktivní díky svému okolí a snaží se přinášet do města alespoň kousek přírody, této jeho koncepci „přírody“ bych se ráda při rekonstrukci brněnského autokempu vyhnula.

Obrázek 14. Lokalizace kempu v rámci území Vídně (zdroj: camping Wien)

Obrázek 15. Ptačí pohled na kemp (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 16. Netradiční atrakce v okolí kempu (foto: autorka 2015)

Obrázek 17. Asfaltové cesty protkávající celou rekreační oblast (foto: autorka 2015)

Obrázek 18. Pohled na cyklostezku za kempem (foto: autorka 2015)

6. 5. Autokemp Merkur, Pasohlávky

Lokalizace: Česká republika

- kemp se rozprostírá u břehu Novomlýnské nádrže
- dobře dostupné travnato - písčité pláže s pozvolným přístupem do vody, nudapláž
- možnost vypůjčit si mnohé sportovní vybavení (šlapadla, kola, surfy...)
- přímo v kempu několik restaurací, občerstvení a obchůdků se suvenýry
- volně přístupná wifi
- během hlavní sezóny letní kino
- pořádání sportovních i kulturních akcí
- možnost využití nabídky windsurfingové školy

Ubytování:

- luxusní plně vybavené apartmány
- bungalovy pro 2-6 osob s kuchyňkou a sociálním zařízením

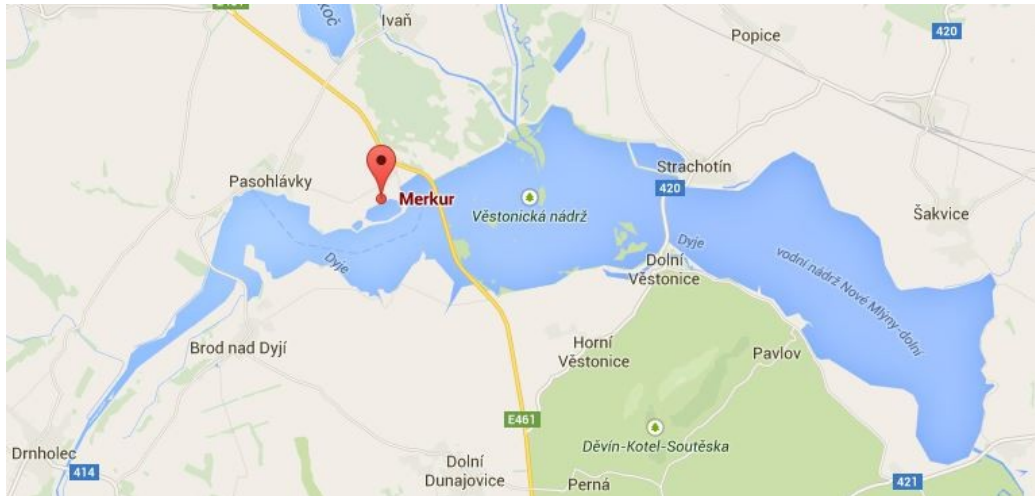
- místa pro stany a karavany s elektrickou přípojkou, část obklopena živými ploty
- místa pro stany a karavany na travnaté ploše
- obytné buňky bez vybavení pro 4 osoby
- dřevěné chatky se základním vybavením bez sociálního zařízení

(Kemp Merkur, 2014).

Z českých kempů byl záměrně vybrán ten, který je u nás nejpoblábnější a zároveň nejrozlehlejší. Autokemp Merkur leží na břehu Novomlýnské nádrže. Konkrétně se rozprostírá na poloostrovu, který obklopuje dvě laguny. Vzhledem k tomu, že se kemp pravidelně těší z hojné návštěvnosti, se každý rok rozšiřuje a vylepšuje. V Poslední době byl pro rekonstrukce zlomový hlavně rok 2013, kdy byly jako další možnost ubytování vystaveny plně vybavené luxusní apartmány a především byl v těsném sousedství otevřen Aqaland Moravia. Není pochyb o tom, že tento kemp je tím nejlepším, co v republice máme. Díky možnosti ubytování v různých zařízeních, splňuje požadavky téměř všech různě náročných návštěvníků. Jako největší plus bych uvedla celou škálu sportovních aktivit a kulturní program, které nabízejí maximální vyžití. Díky všem atrakcím i klidným místům vhodným například pro rybaření láká nejen turisty – cizince, ale hlavně české občany, ve kterých právě potřebujeme opět vzbudit zájem o ubytování v přírodních rekreačních objektech. Kvůli své rozloze je tohle už relativně megalomanský kousek, ale přeci jen někde začínal a z toho by se měla brát inspirace pro všechny ostatní kempy u nás. V kempu je z pohledu vegetace relativně udržován přírodě blízký ráz. Hlavně na okrajích kempu a řeky Dyje se provozovatelé snaží zachovat přírodní charakter a to poměrně úspěšně. Kvůli přítomnosti vody zde najdeme typické vodní a bahenní rostliny jako třeba obinec úzkolistý (*Typha angustifolia*), rákos obecný (*Phragmites australis*) a ze dřevin v okolí vody převažují hlavně zástupci rodu topol (*Populus*) a vrba (*Salix*).

Obrázek 19. Oficiální plán kempu (zdroj: kemp Merkur)

Obrázek 20. Lokalizace ATC Merkur u vodní nádrže Nové Mlýny na řece Dyji (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 21. Travnatá plocha pro stanování (foto: autorka 2012)

Obrázek 22. Snaha o zachování čistě přírodního rázu na okrajích kempu (foto: autorka 2012)

7. SPECIFIKACE ÚZEMÍ

7. 1. Lokalizace a základní údaje

7. 1. 1. Autokemp Obora

Lokalita, ve které je autokemp situován, se nachází na pravém břehu Brněnské přehrady, a to zhruba v její střední části. Pro rekreační účely se začala využívat již při svém vzniku, to znamená kolem roku 1840. V tehdejších časech sloužil jako místo k odpočinku pro dámy vyšších vrstev, když se jejich muži vydali na lov lesní zvěře do nedaleké obory. Tehdy měl kemp podobu téměř krajinářského parku uprostřed Podkomorských lesů. Konkrétní místo vybudování bylo vybráno kvůli tomu, že je jedinou větší rovnou plochou v okolí celé vodní nádrže. Jinak přehradu obklopují ze všech stran stráně a srázy. Takže tahle lokalita byla opravdu jediným řešením pro vybudování odpočinkového prostoru pro šlechtu tehdejšího českého království. Svou funkci kempu - či rekreačního střediska - získala Obora již téměř před sto lety. Její dominantou byla tehdy kolem roku 1900 hlavně nově vystavěná, velmi přepychová restaurace, jež se těšila ze zájmu mnohých návštěvníků. Největšího rozkvětu bylo dosaženo v době, kdy byla naše republika okupována komunisty. Není divu. Tehdy obecně dosahoval turismus po kempech v České republice svého největšího rozmachu. V čase otevření hranic státu se však kemp nijak dál nerozvíjel, tak jeho funkce stále upadá a jezdí sem spíš už jen cizinci se ubytovat v karavanech. A ona dominantna budovy bývalé restaurace je již několik let zavřená a nachází se v dezolátním stavu.

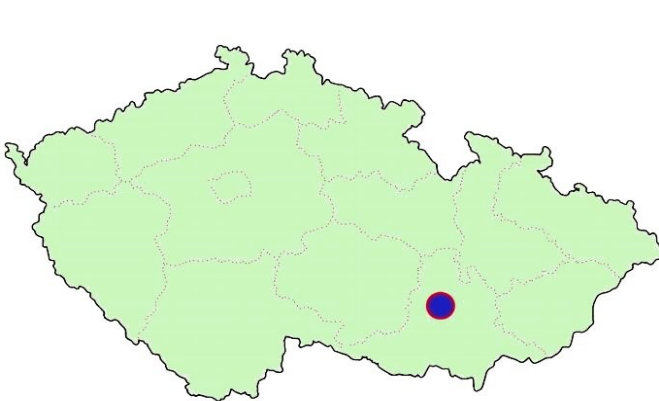
Do širších hranic řešeného území jsou zahrnuty všechny objekty i místa, která k samotnému kempu přiléhají, i když jsou ve vlastnictví někoho jiného nebo nejsou vůbec využívány. Jsou vedeny tak, aby postihly celou oblast, která na širokou veřejnost už působí jako kemp. V jižní části vede hranice po hlavní komunikaci č. 384 směrem z Brna do Bítýšky a Ostrovačic. Z východu tvoří hranici stará budova bývalé restaurace a ze severu a západu už je limitem drátěný plot ohraničující samotný autokemp.

Užší hranice řešeného území, na něž se hlavně soustředila pozornost, jsou potom rozebrány v dalších kapitolách práce.

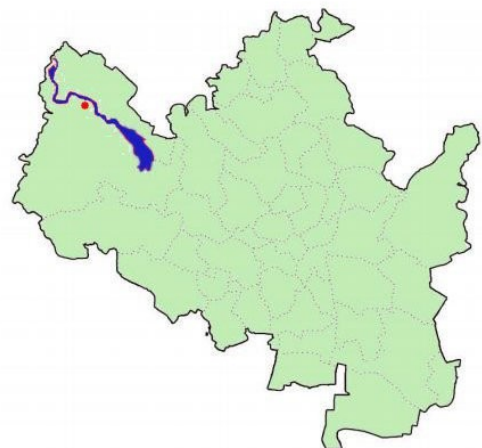
7. 1. 2. Brněnská přehrada

Brněnská přehrada je velmi významnou, uměle vybudovanou vodní plochou na toku řeky Svratky. Je vzdálená přibližně 8 km severo-západně od Brna a vznikla v roce 1840 vystavením hráze na 56. kilometru řeky a následným zatopením údolí Kníničské kotliny. Vodní hladina nádrže se táhne bývalým korytem řeky z městské části Brno - Bystrc až téměř do obce Veverská Bítýška, takže její délka dosahuje 9,3 km se šířkou v nejširším bodě 700m. Obsah zatopené plochy je vyměřen na 259 ha a nádrž může pojmout až 21 miliónů m³ vody (Brněnská přehrada, 2009-2015).

Díky své blízkosti k velkému městu se hned po svém vzniku stala přehrada významnou rekreační oblastí a postupem času se zde tvořilo vhodné zázemí pro různé typy rekreace. Vzniklo zde mnoho menších i větších rekreačních objektů, které v současnosti lákají širokou škálu návštěvníků. Bylo zde postaveno mnoho restaurací, atrakcí a různých center pro všechny formy odpočinku. I díky přístupnosti městské dopravy je brněnská přehrada jednou z nejnavštěvovanějších příměstských rekreačních oblastí v Brně.

Obrázek 23. Lokalizace Brna v rámci České republiky (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 24. Lokalizace přehrady a kempu v rámci katastrálního území města Brna (zpracovala: autorka 2015)

Obrázek 25. Vymezení širších hranic řešeného území (zpracovala: autorka 2015)

8. HISTORIE ÚZEMÍ

Ohledně konkrétního místa kde je vybudován autokemp, bohužel nelze z dostupných zdrojů zjistit mnoho historických informací. Největší historickou hodnotu má však bezesporu již zmíněná restaurace Obora. Tu lze jako jedinou vidět na historických fotkách již z Rakouska-Uherska, jako slavný „hotel penzionát Obora“. Desítky let byla populární nejen díky jedinečnému architektonickému vzhledu. S tehdejší budovou hotelu těsně přiléhala lesnická obora a přes silnici stála myslivna. I když místo je jako myslivecká obora značeno v mnoha historických mapách, důležitým datem jsou šedesátá léta minulého století, kdy zde byl zřízen autokemp. Bohužel sláva tohoto místa rychle vyprchala, když se po Sametové revoluci obyvatelům České republiky otevřely hranice do světa.

Proto se tato kapitola bude věnovat hlavně obecně historii brněnské přehrady, která s historií modelového území velmi úzce souvisí, takže bez historie vodní nádrže by nemohl být ani kemp. Informace v kapitole uvedené byly čerpány hlavně z materiálů obce Kníničky a Brněnská přehrada (2009-2015).

8. 1. Stavba přehrady

Myšlenka vybudovat přehradu na řece Svatce severozápadně od Brna vznikla již v době Rakouska-Uherska, tedy na začátku minulého století. Architektonické ztvárnění navrhl Ing. Arch. Jaroslav Grunt a byla budována v letech 1936–1941. Přehrada byla součástí projektů údolních přehrad na Moravě, který v roce 1914 vypracoval profesor české techniky v Brně

Vladimír List na základě důkladného průzkumu moravských toků. Důvodů pro výstavbu nádrže bylo hned několik. Hlavně to bylo pro regulaci nestabilního toku řeky Svratky, získání zdroje vody pro město Brno, řízení velikosti průtoku řeky pod přehradou za účelem většího rozředění splašků z městské kanalizace a také se samozřejmě počítalo s budoucím rekreačním využitím tohoto vodního díla. Na počátku bylo vybráno hned několik lokalit, které mohly být pro vybudování vhodné. Bylo potřeba posoudit důležitá hlediska pro stavbu, jako finanční náročnost stavby, hustotu obyvatelstva a ekonomické ztráty. Spolu s plánovanou rozlohou zatopené plochy bylo jako nejvhodnější místo určeno údolí Kníničské kotliny. V údolí se však nacházela obec Kníničky, což záměr zatopení celkem komplikovalo. Jednání ohledně výkupu majetku občanů byla velmi složitá. Vystěhování všech zhruba pět set třiceti obyvatel obce, bylo dokončeno v roce 1937. Obyvatelům byly od státu přiděleny nové pozemky v blízkém okolí, a tak vznikla ve vzdálenosti 1 km na východ nová obec Kníničky. Dlouholeté plánování a vůbec umožnění uskutečnění projektu bylo dokončeno koncem 20. let minulého století a mohlo začít vodoprávní a řízení o vyvlastnění pozemků. Což taky nemělo úplně hladký průběh, poněvadž se musela řešit hned řada připomínek vznesených dotčenými institucemi i veřejností. Zajímavý byl požadavek Státního památkového ústavu, který požadoval udržování hladiny budoucí přehrady v takové výšce, aby v ní bylo možné zrcadlení hradu Veveří. V roce 1929 bylo vydáno povolení pro stavbu. Krátce poté byl však původní projekt přepracován a zahájení stavebních prací se posunulo až do roku 1936. Vzhledem k tomu, že stavba přehradní hráze probíhala v době hospodářské krize, bylo cílem zaměstnat na práce co nejvíce dělníků za použití minimálního množství mechanizace. Například zpracování betonu bylo prováděno ručně pěstováním a rozvážen byl v ručních dvoukolových vozících. Velkou komplikací byly již od začátku časté povodně. Ta nejničivější povodňová vlna přišla v srpnu roku 1938. Svratka se rozlila z břehů, zaplavila domy i pozemky a hlavně na staveništi způsobila statisícové škody. Voda podemlela a strhla lešení, mosty, poškozen byl i nově zprovozněný věžový jeřáb, který měl práce urychlit. Poslední povodeň na podzim roku 1939 rychle zatopila celé údolí i se starou obcí Kníničky a dokonala tak jejich zkázu. Jako oficiální datum vzniku přehrady je uváděn rok 1940, i když k úplnému dokončení prací došlo až o rok později. Nová přehrada dostala jméno Kníničská. Náklady na její výstavbu se z původních 35 miliónů vyšplhaly na 59 miliónů protektorátních korun a to včetně komunikací a jezu v tehdejší obci Komín.

Obrázek 26. Pohled na řeku Svratku ve starých Kníničkách před zatopením (zdroj: Historický archiv města Kníničky)

Obrázek 27. Práce na přehradě (zdroj: Historický archiv města Kníničky)

Obrázek 28. Jeden z prvních pohledů na již hotovou přehradu (zdroj: Historický archiv města Kníničky)

8. 2. Období protektorátu

Mezi lety 1940-1945 měl v rámci dopravního spojení mezi Vídní a Vraclaví vzniknout vysokorychlostní dopravní projekt dálnice, v jejímž rámci měl být v těsné blízkosti hráze nové přehrady postaven dálniční most, který by překlenul údolí řeky Svratky. Tento záměr však nebyl z různých důvodů realizován. I přesto zanechal v krajině odkaz v podobě vysokého pilíře ve svahu pod hrází a zemního násypu na jihu. Když se blížil konec války, konkrétně v dubnu roku 1945, plánovali Němci vyhodit horní část hráze do povětří. Nad přepady byly rozmístěny protitankové miny a čekalo se na chvíli, kdy budou přes hráz projíždět sovětské tanky. Tehdejší hrážný, František Šikula, však ruské velení stačil včas varovat a tak tanky do německé léčky nepadly. Přehradní hráz tak unikla ničivé detonaci, jenž by neměla za důsledek pouze narušení statiky, ale i ohrožení níže položených částí Brna. Osudu byl však zpečetěn betonovému mostu pod hradem Veveří, jenž břehy Svratky spojoval od roku 1931. Kvůli zpomalení postupu sovětských vojsk, byl nacisty podminován a zničen. Jeho pozůstatky byly na místě a do roku 2002, roku 2003 byla na jeho místě pak vybudována lávka pro pěší a cyklisty.

Obrázek 29. Původní betonový most pod hradem Veveří (zdroj: Brněnská přehrada)

Obrázek 30. Stávající most, postaven roku 2003 (foto: autorka 2014)

8. 3. Období po roce 1945

Když skončila 2. světová válka a situace se poněkud rozvolnila, začala být přehrada konečně využívána hlavně jako oblast pro rekreaci a sport. Od roku 1946 byli návštěvníci lákáni hlavně na loďnou dopravu. Kvůli vzrůstajícímu zájmu široké veřejnosti byla pro lepší dostupnost roku 1948 prodloužena tramvajová doprava z Komína až do staré Bystrce. V padesátých letech se radikálně zvýšil zájem o výstavbu rekreačních objektů v okolí přehrady. Vznikala rekreační střediska a první chatařské kolonie. Stavby byly soustředěny hlavně na pravé straně nádrže v lokalitách Rakovec, Kozí horka a v oblasti směrem k Rokli. Na levém břehu pak v lokalitě Osada a v prostoru mezi Sokolským koupalištěm a přehradní hrází. Se vzrůstajícím zájmem o rekreaci u přehrady bylo potřeba zajistit zásobování obyvatel potravinami, a tak se stále zlepšovalo i dopravní spojení s městem. V roce 1959 byla přehrada oficiálně přejmenována na Brněnskou. Zájem neklesal ani v dalších letech a tak výstavba chat a středisek pokračovala. Každý rok vítala Brněnská přehrada tisíce návštěvníků z celé republiky. Zvýšený zájem o rekreační oblast však přinesl i první negativní dopady. Zhoršení se projevilo hlavně na kvalitě vody, která se radikálně zhoršila kvůli vzrůstu počtu rekreačních objektů. Některé totiž byly

opatřeny pouze septiky, které po naplnění prosakovaly do okolní půdy. A hlavním znečišťovatelem byly obce nad přehradou, které vypouštěly svůj odpad z kanalizací přímo do řeky. Kvůli stoupajícímu znečištění se začala ve vodě vyskytovat sinice, jenž je závažným rekreačním problémem až do dnešních dnů.

Obrázek 31. Zahájení lodní dopravy roku 1946 (zdroj: Brněnská přehrada)

Obrázek 32. Oblíbená pláž na Kozí horce (zdroj: Brněnská přehrada)

9. PŘÍRODNÍ POMĚRY

9. 1. Klimatické poměry

Podle Quitta (1971) se prostor Brněnské přehrady nachází v mírně teplé oblasti - MT 11. Pro tuto oblast je charakteristické dlouhé, suché a teplé léto. Průměrné roční teploty pro Brno jsou uváděny kolem 8,4°C a průměrné srážky od 550 do 600 mm. Největší množství srážek spadne na jaře. Zima je velmi chudá na srážky, je krátká, mírně teplá a sněhová pokrývka vydrží krátce. Klimatická oblast MT 11 je charakteristická následujícími hodnotami (Quitt, 1971):

- počet letních dnů 40 až 50
- počet dnů s teplotou alespoň 10°C je 140 až 160
- počet mrazových dnů je 110 až 130

- počet ledových dnů 30 až 40
- průměrná teplota v lednu -2 až - 3
- průměrná teplota v dubnu 7 až 8
- průměrná teplota v červenci 17 až 18
- průměrná teplota v říjnu 7 až 8
- průměrný počet dnů se srážkami nad 1 mm 90 až 100
- srážkový úhrn ve vegetačním období 350 až 400 mm
- srážkový úhrn v zimním období 200 až 250 mm
- počet dnů se sněhovou pokrývkou 50 až 60
- počet dnů zamračených 120 až 150
- počet dnů jasných 40 až 50.

Jednotlivé části Brněnské přehrady mají různý reliéf, který ovlivňuje lokální klimatické podmínky, protože v každé části vzniká jistým způsobem mikroklíma. Což se může v údolích a kotlinách projevovat v podobě inverze nebo vyšší vlhkostí vzduchu. Svahy orientované na jih nebo jihozápad s dlouhou délkou oslunění jsou naopak výrazně sušší. Celkové klima Brněnské přehrady však nejvíce ovlivňuje přítomnost rozsáhlé vodní plochy, kvůli které je okolní vzduch vlhčí a v nočních i ranních hodinách dochází častěji ke kondenzačním jevům. Převládající proudění vzduchu v míře 17% přichází na území města Brna ze severozápadního směru. Druhé významné proudění je z východní oblasti, odkud vane přibližně 32% větrů. Z toho je zhruba 11% severovýchodní směr větru. Bezvětří je zastoupeno asi v 17% a představuje období se zhoršenými rozptylovými podmínkami (Kolofík, 2001).

9. 2. Geomorfologie a reliéf

Z hlediska geomorfologického členění ČR podle Demka (1987) je možné řešené území zařadit následovně:

system: Hercynský

subsystem: Hercynská pohoří

provincie: Česká vysočina

soustava: Česko-moravská

podsoustava: Brněnská vrchovina

celek: Boskovická brázda

podcelek: Oslavanská brázda

okrsek: Veverskobítýšská kotlina

Chudčická pahorkatina

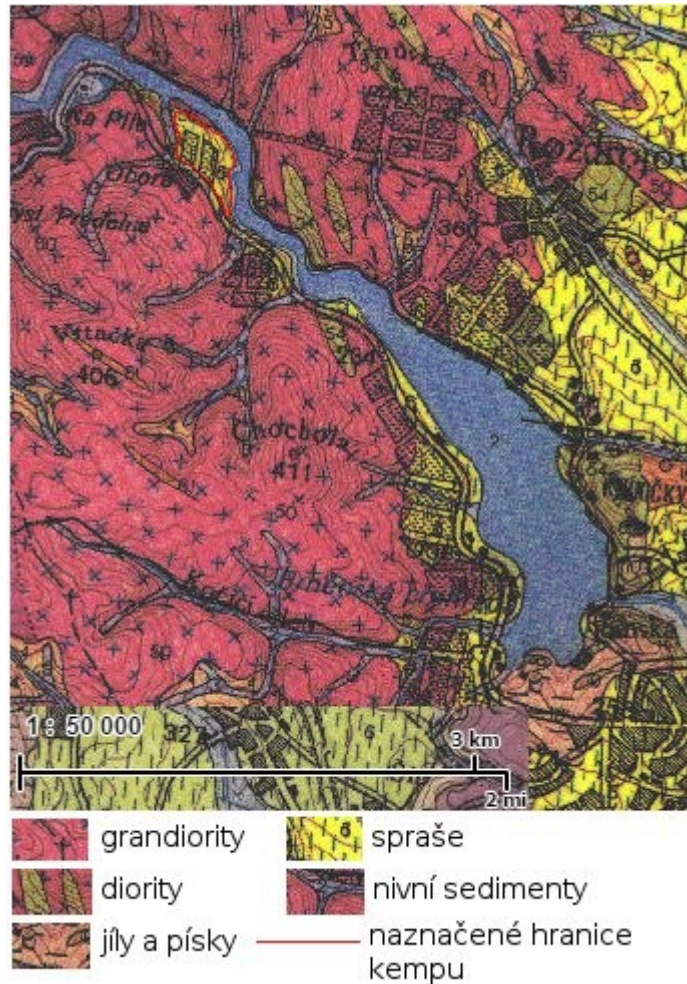
Hvozdecká pahorkatina

Autokemp Obora leží v celku Boskovické brázdy. Tento se rozprostírá na menší části kolem přehrady a to konkrétně na prostoru od hradu Veverí směrem k Brnu až téměř k začátku nádrže. Zbytek přehrady spadá pod celek Bobravské vrchoviny. Celé okolí řešeného území je možné charakterizovat jako členitou pahorkatinu s relativními výškovými rozdíly od 75 do 150 m. Samotný objekt kempu tak velké převýšení nemá. Nejvyšší vrstevnice objektu, jím prochází ve výšce 260 m n. m. Těsně pod kempem prochází vrstevnice ve výšce 250 m n. m., takže objekt leží v podstatě na rovině. Jen lesní pěšina směřující k vodě se svažuje mírným srázem. Významným výškovým bodem na protějším svahu přes vodní plochu je vrchol Trnůvka s nadmořskou výškou 441 m n. m. Nejvyšším bodem v okolí ve výšce zhruba 478 m n. m. je Lipový vrch, jenž se tyčí zhruba 3,8 km jihozápadně od kempu. Území kolem přehrady bylo zformováno tektonickými pohyby, jež vyzdvihly jednotlivé tektonické kry do rozdílných nadmořských výšek. Pohyby zemské kůry tak zapříčinily rozdílný sklon levého a pravého břehu. Konkrétně sama přehradní hráz byla postavena v místě, kdy údolní niva řeky Svratky přecházela do údolí a propojovala tak kotlinu Kníničskou s níže položenou kotlinou Bystrckou. Tohle krátké údolí mezi strmými svahy je specifickým prvkem georeliéfu Brněnského masivu označovaným jako údolí průlomové. Při průzkumných pracích na stavbě přehrady byl původ průlomového údolí řeky Svratky dokázán. Na dně řečiště v místě přehradní hráze byly nalezeny takzvané evorzní kotle svědčící o prudkém toku řeky, dokonce není vyloučeno, že zde mohl být dočasně i vodopád (Nesehnutí, 2010).

9. 3. Geologické poměry

Z Geologické mapy ČR (1999), (Obr. 33) je jasné přesné zastoupení hornin rozdílného původu i stáří, vyskytujících se kolem celého okolí Brněnské přehrady. Konkrétně pod územím kempu tvoří podloží sprašový pás, který je ze všech stran lemován granodiority, do nichž kolem vodních toků vbíhají cesty nivních sedimentů. Obecně jsou kolem přehrady nejvíce zastoupené starohorní hlubinné vyvřelé horniny žulového charakteru, především granodiority. Ty pokrývají celou západní i severní část od nádrže a v místech jejího zúžení sahají až k vodní hladině. Původ těchto hornin se datuje do období paleozoika až proterozoika a patří do geologického regionu brunovistulikum. Stejně geologické zařazení mají i diority a křemenné diority, které se kolem přehrady vyskytují mezi Sokolským koupalištěm a přehradní hrází. Ze severní strany zasahují do území úzké pásy hornin, konkrétně slepence, vápence a droby z období paleozoika. Nejvíce na jihu mezi přístavem a Rakovcem je oblast mořských sedimentů z terciéru. Jsou to mořské vápenité jíly a písky. Zbytek okolí je pokryt neuzpevněnými horninami kvartérního stáří v podobě navátých sedimentů, konkrétně spraší a sprašových hlín. Tyto horniny jsou zastoupeny nejen pod autokempem Obora, ale i v okolí Rakovce a Kozí horky. Další skupina hornin jsou nivní

sedimenty v podobě hlíny, písku a šterku, jenž jsou vázány na vodu. Sedimenty kvartérního stáří jsou na dně průlomového údolí pod přehradní hrází, na dně přehrady a v okolí Veverské Bítýšky.

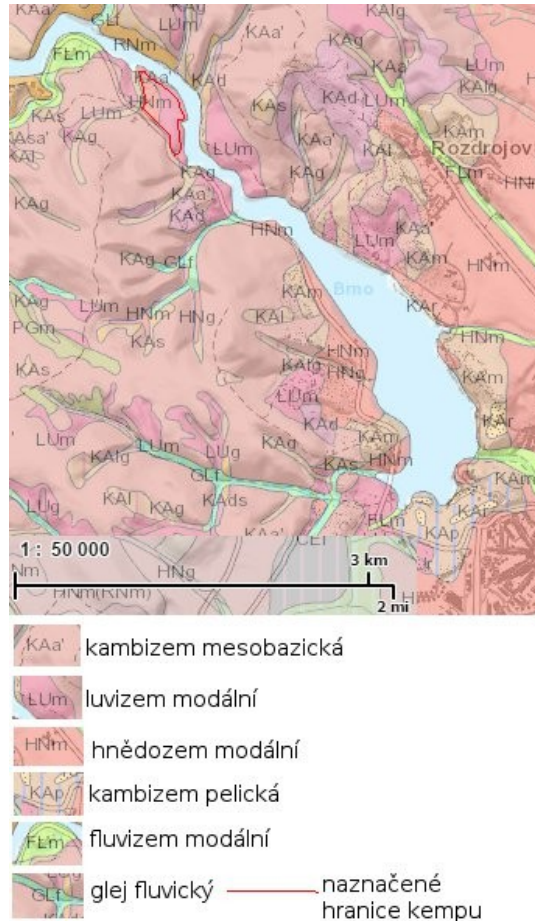

Obrázek 33. Geologická mapa řešeného území a jeho okolí, (zdroj: Český geologický ústav, 1999)

9. 4. Pedologické poměry

Pedologické poměry a výskyt různých půdních typů nejen v okolí Brněnské přehrady se odvíjí od podmínek geologických. Umístění půdních jednotek je patrné z Půdní mapy ČR (2008), (Obr. 34). Zvětváním granodioritů a křemenných dioritů vznikají typické lehčí, písčité půdy s různým obsahem skeletu. Nezvětralé části hornin jsou patrné na povrchu v podobě skal. Podle již zmíněného rozmístění hornin vznikly půdotvornými procesy na území jejich výskytu kambizemě. Dle mapy pokrývá největší plochu kambizemě mesobazická s místy výskytu luvizemí modálních a glejů fluvických v okolí menších toků. Na sever od přehrady je úzký pás vápenců, na nichž se vyvinula rendzina modální. Na spraších a sprašových hlínách - kvartérních navátých sedimentech, vznikly hnědozemě modální. Tyto jsou jen o něco málo méně kvalitní než černozemě a jsou typické svou hnědou barvou. Hnědozemě se také vyskytují na východ od

přehrady a částečně jsou i na jejím pravém břehu. V okolí Rakovce jsou půdotvorným substrátem mořské sedimenty v podobě vápnatého jílu a písku, z nichž vznikly kambizemě pelické. Kolem větších vodních toků, hlavně kolem řeky Svratky za přehradní hrází se vytvořily fluvizemě modální. Ty jsou reprezentovány mladými nivními půdami. Autokemp Obora stojí na dvou půdních typech a to na těch nejrozšířenějších v celém okolí. Na kambizemi mesobazické a hnědozemi modální (Obr. 34).

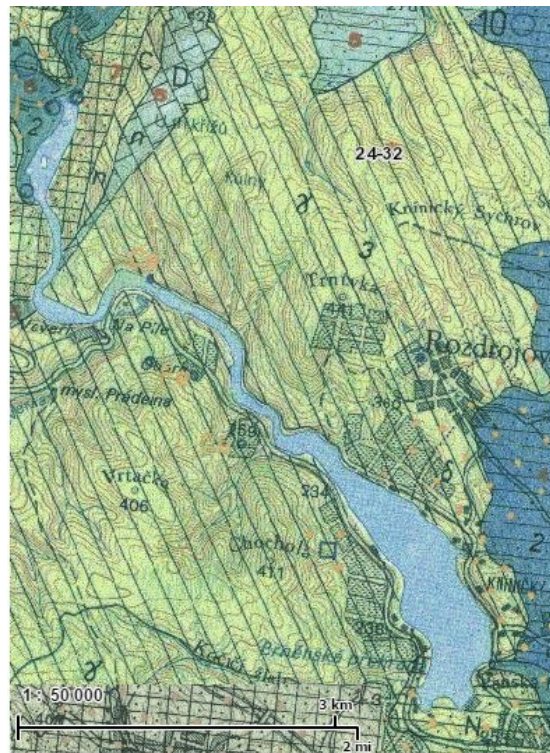

Obrázek 34. Půdní mapa řešeného území a jeho okolí, (zdroj: Česká geologická služba, 2008)

9. 5. Hydrogeologické poměry

V Hydrogeologické mapě ČR (1990), (Obr. 35) jsou vidět dva hlavní typy kolektorů a to puklinový a průlinový. Puklinový kolektor má střední až nízkou propustnost, a je vázán na oblasti, které tvoří granodiorit, křemenný diorit, či diorit. Na sever od přehrady se objevuje i puklinovo-krasový kolektor na podloží devonských vápenců. Na severozápad od hradu Vevěří se střídá větší počet izolátorů a průlinovo-puklinových kolektorů na permských sedimentech. Kolem řeky Svratky se vyskytuje průlinový kolektor fluvialních sedimentů údolních niv. Na jihu, východě a na pravém břehu přehrady se na spraše a sprašové hlíny váže střídání většího počtu izolátorů a průlinových kolektorů vodorovně uložených neogenních sedimentů. Protože z

využitelnosti pro zásobování pitnou vodou spadá území do II. kategorie, je vyžadována složitější úprava pro využití vod.

- puklinový kolektor na grandioritech
 - puklinovo krasový kolektor
 - průlínovo puklinový kolektor + izolátor
 - průlínový kolektor fluvialních sedimentů
 - průlínový kolektor + izolátor
- naznačené hranice kempu

Obrázek 35. Hydrogeologická mapa řešeného území a okolí (zdroj: Ústřední ústav geologický, 1990)

9. 6. Hydrologické poměry a kvalita vody

Nejnámějším a největším hydrologickým problémem Brněnské přehrady je bezesporu výskyt sinic, které koupání v letních měsících téměř znemožňují. Za posledních 30 let se množství sinic ve vodě několikanásobně zvýšilo. Zatímco v 80. letech nebylo možné se v přehradě koupat “až” od poloviny srpna, po roce 2000 bylo koupání kvůli sinicím znemožněno již od června (Brněnská přehrada, 2009 - 2015). Celosvětový problém výskytu sinic je způsoben hlavně nadměrnou produkcí dusíku a fosforu, jimiž se sinice živí. Hlavní příčinou přirozeného obohacování vody o živiny tzv. eutrofizace, je vymývání živin z půdy a rozklad odumřelých těl organismů. Protože však potřeby člověka čím dál více narůstají, zapříčinily proces tzv. antropogenní eutrofizace vod, která je spojena hlavně s používáním nepřiměřeného množství hnojiv v zemědělství a vypouštění odpadních vod z domácností (Hrázský, 2006). Jak již bylo

řečeno, v případě Brněnské přehrady jde hlavně o velké množství splaškových vod, jež jsou vypouštěny do řeky Svratky. Velké množství odpadních vod je způsobeno tím, že mnoho obcí v povodí Svratky nemá vlastní čističky. Ve zlepšení situace se doufá po dokončení nové čističky odpadních vod pro městys Veverská Bítýška, jejíž stávající systém potřebuje obnovit, poněvadž neumožňuje fosfor účinně odstraňovat. Další velký podíl na eutrofizaci přehrady má již zmíněné znečištění odpadními vodami z rekreačních objektů v jejím blízkém okolí a to proto, že je pro většinu z nich kanalizace zavedena pouze částečně. Protože se postupem času živiny kumulovaly na dně nádrže a představovaly tak pro sinice vhodné prostředí, bylo nutné přistoupit k jistým opatřením, již měla jejich nárůst zastavit. Roku 2007 byla započata aplikace vápenného hydrátu, čímž došlo k mineralizaci živin. Od roku 2009 započalo řízené odpouštění hladiny přehrady o deset metrů vodního sloupce a následné vyčištění odkrytých míst. To trvalo do jara 2010, kdy byla přehrada znovu plně napuštěna a byl zahájen zkušební provoz dvaceti aeračních věží, jenž by měly okysličováním vody nárůst sinic zpomalit. Protože se však jejich výkon ukázal jako nedostatečný, do vody se začal přidávat roztok síranu železitého, který má schopnost srážet fosfor. Roku 2011 se zvýšila účinnost aeračních věží jejich přiblížením k hladině, čímž se projevila i smysluplnost opatření provedených již dříve. V roce 2012 už se v přehradní vodě po mnoha letech objevili i raci, jež značí čistotu vody. Vývoj kvality vody v přehradě se uvidí v následujících letech (Brněnská přehrada, 2009 - 2015), (Informativní zpráva, 2010).

9. 7. Biogeografické členění území

Podle biogeografické diferenciacie České republiky (Culek, 1996) území Brněnské přehrady spadá do Brněnského bioregionu. Brněnský bioregion je součástí hercynské podprovincie, konkrétně se rozkládá na její východní části. Bioregion je protáhlého tvaru, probíhající severojižním směrem, tvořen okrajovou vrchovinou Hercynika. Celá plocha Brněnské přehrady včetně jejího blízkého okolí zahrnuje části geomorfologických celků Bobravské vrchoviny, střední část Boskovické brázdy, západní okraj Dražanské vrchoviny a východní okraj Křižanovské vrchoviny. Typickým znakem pro Brněnský bioregion je soustava granodioritových hřbetů a prolomů se sprašemi. Stanovištní mozaika jak teplomilných, tak podhorských segmentů se nachází v průlomových údolích. Na území převažuje 3. vegetační

stupeň označován jako dubovo-bukový. Dalším hojně zastoupeným je 2. vegetační stupeň bukovo-dubový, s místy občasnými ostrůvky stupně 4. bukového. Z hlediska pedologického se v bioregionu střídají na spraších ve sníženinách hnědozemě až hnědozemní černozemě a na svazích hřbetů a jejich úpatích typické kambizemě s luvizeměmi. Z hlediska fyto geografie leží bioregion na rozhraní termofytika, které je charakteristické výskytem teplomilných druhů rostlin a mezofytika, jenž představuje přechod mezi teplomilnou a chladnomilnou květenou. Ve floristické skladbě převažují hercynské prvky, výjimečně se objevují i druhy karpatského migrantu, např. ostrice převislá (*Carex pendula*), hvězdnatec čemeřicový (*Hacquetia epipactis*) a pryšec mandloňolistý (*Tithymalus amygdaloides*). Na vápencových ostrůvcích můžeme najít panonské druhy, jako je například dub pýřitý (*Quercus pubescens*). I fauna je zde ovlivněna přechodem tří podprovincií. Na severu a severozápadu je nejvlivnější oblast hercynská, na jihu panonská a na východu jsou ještě znát vlivy karpatské. Velký vliv na místní faunu má však brněnská aglomerace. Vliv se projevuje synantropním výskytem a sekundární změnou rozšíření druhů.

9. 8. Potenciální přirozená vegetace

Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky (Neuhauslová, 1997) udává, že jsou v řešeném území dvě jednotky. Černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi* – *Carpinetum*), která je nejrozsáhlejší, by se rozprostírala na většině území. A na levém břehu přehrady by došlo k lokálnímu vzniku břekové doubravy (*Sorbo torminalis* - *Quercetum*).

9. 9. Aktuální stav vegetace

Výskyt, rozsah i druhové složení rostlinných formací je v okolí přehrady ovlivněno hlavně člověkem. Na základě terénního průzkumu je možné určit několik typů skupin, z nichž bezkonkurenčně největší plochu zabírají lesní porosty. Jejich původní skladba však nebyla zachována, na většinu plochy byl vysazen smrk ztepilý (*Picea abies*). Do druhů s přirozeným výskytem v těchto končinách je možné zařadit dub zimní (*Quercus petraea*), habr obecný (*Carpinus betulus*) nebo buk lesní (*Fagus sylvatica*). Mimo lesní porost můžeme kolem přehrady najít i lípu srdčitou (*Tilia cordata*), břízu bělokorou (*Betula pendula*), několik druhů javorů (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*, *Acer campestre*). Z jehličnatých dřevin je to pak např. borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Díky snaze zachování původního porostu můžeme zástupce téměř všech těchto dřevin nalézt i v lokalitě autokempu (kapitola 12. 3. Inventarizace dřevin). Vzhledem k zastoupení lesních porostů je zde bylinné patro ovlivněno omezeným slunečním zářením a vyšší vlhkostí. Významnými druhy v okolí nádrže jsou oměj vlčí pravý (*Aconitum lycoctonum subsp. lycoctonum*), či brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*), jenž se těší výskytu i na lesní stráni pod kempem. Hojně je zastoupeno i keřové patro, které čítá nespočetně druhů. V návaznosti na břehy vodní hladiny vytváří neprostupnou bariéru. Mezi četné zástupce patří svída krvavá (*Cornus sanguinea*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) a řada zástupců *Prunus sp.* V okolí není možné pominout ani plochy trvalých travních porostů, a to hlavně v místech, která jsou hojně navštěvována. Jedná se především o ošetřované pláže a sportoviště charakteristické většinou zastoupením jednoděložných bylin. Na méně frekventovaných místech pak došlo k vytvoření ladních společenstev, ve kterých se přirozeně vyskytuje teplomilná vegetace s doprovodem typické fauny. Významnými zástupci jsou máčka ladní (*Eryngium campestre*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), růže šípková (*Rosa canina*) a mnohé další. Na několika místech v okolí přehrady se vyvinuly osluněné, teplé lokality skalních výchozů. Na těchto místech se díky jejich suchu a teple vyvinuly vhodné podmínky pro

růst specifických rostlin. Mezi ně patří např. koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*), kavyl chlupatý (*Stipa dasyphylla*) a několik zástupců rozchodníků (*Sedum acre*, *Sedum sexangulare*, *Hylotelephium maximum*). Důležitým pro tuto práci jsou však i místa více ovlivněná člověkem. Hlavně v okolí rekreačních objektů je vysazeno hned několik nepůvodních taxonů s okrasnou funkcí. Některé z nich se však více či méně rozšiřují do okolí a do budoucna tak představují hrozbu pro přirozené druhy. Příkladem může být invazivnost druhu trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), která se vymkla kontrole na levém břehu přehrady. Proto je potřebné pro zachování stability při nových výsadbách v kempu použít neinvazivní druhy rostlin.

10. PROVOZNÍ VZTAHY

10. 1. Motorová doprava

Motorová doprava je kolem autokempu relativně dost rozvinuta. Hlavní komunikací, propojující statutární město Brno s celou rekreační oblastí je silnice II. třídy č. 384. Ta začíná u přístavu v Bystrci a směřuje na Veverskou Bítýšku. Díky několika parkovacím plochám, které jsou podél ní vymezeny umožňuje dobrý přístup ke všem rekreačním objektům na pravém břehu přehrady. Možnost dostat se do kempu i z druhé strany od Ostrovačic, umožňuje silnice č. 384. Na silnici č. 384, je před kempem zpevněná parkovací plocha, kterou mohou potenciální hosté využít.

10. 2. Městská hromadná doprava

Dostupnost Brněnské přehrady je od roku 1948 velmi jednoduchá, díky prodloužení tramvajové dopravy až k přístavišti (kapitola 8. Historie území) Napojení širšího okolí přehrady zajišťují autobusové linky. Trasu do autokempu zajišťuje autobus č. 303, vyjíždějící ze zastávky Zoologická zahrada, objíždějící celý pravý břeh nádrže. Autobusová zastávka je situována přímo u parkoviště před kempem. Vzhledem k množství zastávek na pravém břehu přehrady, a frekventovaností odjezdů autobusů, mají návštěvníci kempu možnost se snadno dostat jak do jakéhokoliv objektu na přehradě situovaného, tak i přímo do Brna.

10. 3. Lodní doprava

O lodním spojení se uvažovalo ještě tehdy, kdy nebyla hráz zcela dostavena a 5. května 1946 byla lodní doprava slavnostně zprovozněna (kapitola 8. Historie území). První dvě lodě byly pojmenovány Morava a Brno. Každá z nich měla kapacitu až pro 103 cestujících, a již tenkrát fungovaly na ekologický pohon, jenž byl zajišťován akumulátorovými bateriemi (Brněnská přehrada, 2009 - 2015). Lodní doprava na Brněnské přehradě představuje významnou složku místních provozních vztahů. Od roku 2012 je lodní doprava zajišťována šesti plavidly. Hlavním nástupním místem je bezesporu Přístav Bystrc. Trasa lodí vede po obou stranách přehrady, po zastávkách Kozí horka, Sokolské koupaliště, U kotvy, Osada, Rokle, Cyklistická, Hrad Veveří, Mečkov, Skály až na okraj Veverské Bítýšky. Od roku 1992 jsou ustáleny dva plavební okruhy - malý a velký. Velký okruh přitom vede až k Veverské Bítýšce, zatímco malý okruh je pouze okružní do zastávky Rokle. Dříve byla funkční i zastávka Obora, hned pod autokempem. Avšak roku 2005 byla zastávka pro malý zájem zrušena. Pod kempem po ní tak zůstala pouze lesní stezka a molo, které návštěvníci využívají k příležitostnému koupání. Lodní doprava je jedním z největších turistických lákadel Brněnské přehrady, proto by se při navýšení návštěvnosti kempu mělo o obnovení zastávky Obora uvažovat.

10. 4. Pěší a cyklistické stezky

Tyto stezky nepochybně patří do vysoce frekventovaných. Díky velké návštěvnosti posledních let je jimi protkáno celé okolí přehrady. Kvůli velkému množství rekreatů a hojně zatěžovaným silnicím motorovou dopravou se mnoho míst stává dějištěm provozních střetů. Pro pěší provoz je zde spleť různých cest a pěšin, které protkávají okolí celé přehrady (Obr. 36). Jedním z problematických úseků střetu zájmů je právě i část cesty mezi Roklí a Oborou. Zde spojení pro pěší chybí, a tak jsou rekreatanti nuceni využít místní silnici č. 384 (kapitola 10. 1. Motorová doprava). Bohužel však vybudování stezky, která by vedla mimo tuto komunikaci, není pro svažitosť terénu možné. Z hlediska nejen pěší turistiky je významná síť turistických tras zaznačena v Mapě sítě cyklistických stezek na území města Brna (2011). Na pravém břehu je síť těchto tras umístěna hlavně v lesním porostu Podkomorských lesů, kde směřují především k Říšově a Helenčině studánce. Konkrétně tato stezka vede přímo přes silnici od autokempu Obora. V rámci celé rekreační oblasti je v Mapách sítě cyklistických stezek na území města Brna (2011) patrných i několik oficiálních cyklistických tras. Kolem objektu autokempu prochází jedna z těch nejvýznamnější. Konkrétně vede městskou strukturou podél řeky Svratky k Přístavu Bystrc a dále navazuje na silnici č. 384 k hradu Veveří, odkud je možné pokračovat až do Veverské Bítýšky nebo přes most směřovat na Rozdrojovice. Vzhledem k tomu, že cyklistický provoz využívá v současnosti všechny typy komunikací, je přístupnost z pohledu cyklisty do kempu asi nejsnazší.

Obrázek 36. Některé pěší stezky jsou přístupné i v zimním období (foto: autorka 2013)

11. FUNKČNÍ VZTAHY

Hlavní funkce autokempu je bezesporu funkce rekreační. Recreace je však velmi širokým pojmem zahrnujícím mnoho způsobů, jak splnit její smysl. Z hlediska skupin rekreatantů jsou na rekreační objekty kladeny různé nároky. Vzhledem k multifunkčnosti autokempu se zde může překrývat hned několik funkcí. Mezi hlavní určitě patří funkce sociální a potřeba sdružování se. Tato je doplňována funkcí kulturně uměleckou zastoupenou hudebními festivaly pod širým nebem různých žánrů (Obr. 37) a funkcí zájmovou, jenž naplňují rozličné výstavy a srazy (Obr. 38, 39). Funkce pohybová je pak zastoupena nejen turistickými a cyklistickými trasami v okolí (kapitola 10. 4. Pěší a cyklistické stezky), ale i pořádáním adrenalinových akcí přímo v areálu kempu, mezi které patří například již několikrát pořádaný bungee jumping. A v neposlední řadě,

intelektuální rekreační funkci naplňují různé naučné stezky chráněných lokalit v blízkém okolí. Protože je autokemp spojen s přírodním parkem Podkomorských lesů, jeho rekreační funkce se propojuje s funkcí ekologickou. Pro území Podkomorských lesů je typická absence velké zástavby rekreačními objekty a proces rekreace je zde uplatňován prostřednictvím sítě turistických stezek. Ke zklidnění intenzity zátěže dochází od lokality Osada směrem k Veverské Bítýšce. Pláže jsou postupně menší a v určitých místech jsou břehy nepřístupné. Objekty rekreace jsou individuální a více spjaty s okolím. Jejich počet se se zúžením vodní plochy vytrácí a zmíněná ekologická funkce se začíná projevovat.

Obrázek 37. Metalový festival pořádaný v autokempu Obora (foto: autorka 2012)

Obrázek 38. Zastávka celoevropského srazu Trabantů v autokempu (foto: autorka 2012)

Obrázek 39. Ukázka ze soutěže Pitbull show (foto: autorka 2014)

12. AUTOKEMP OBORA

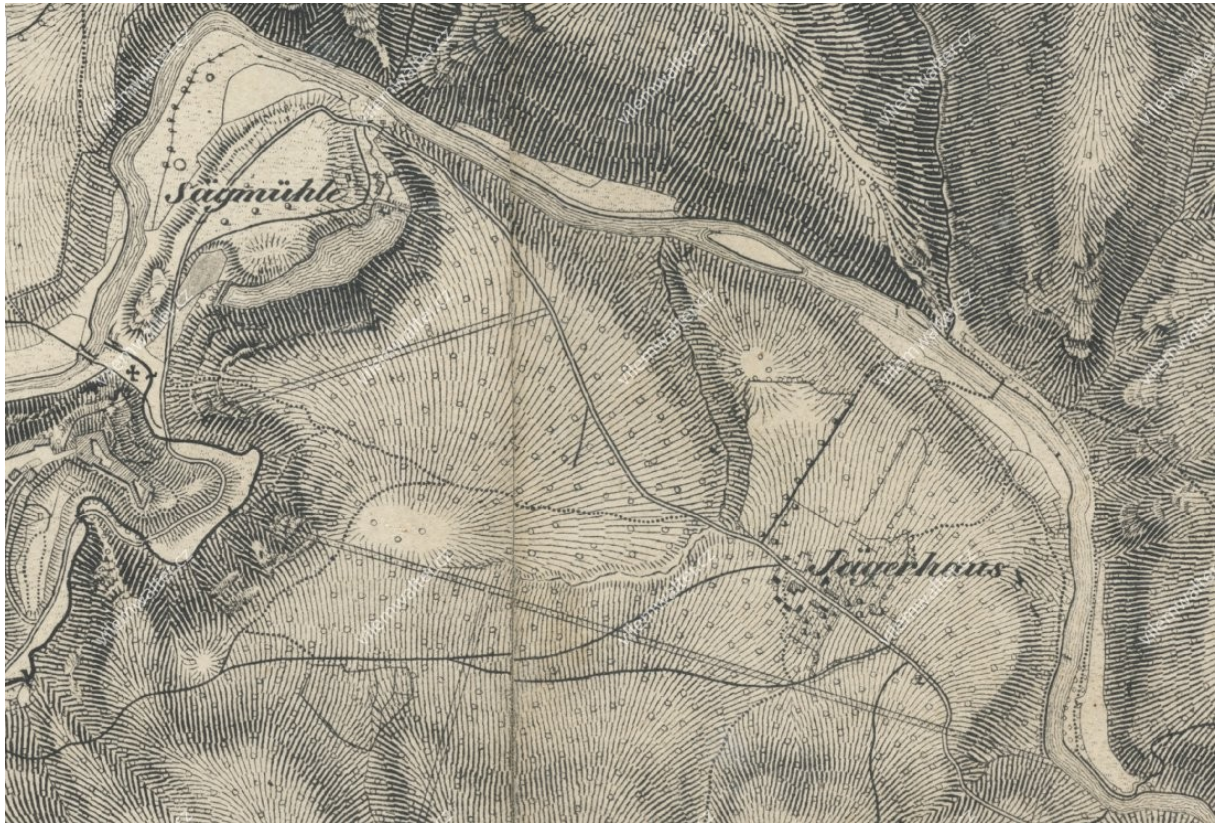
12. 1. Lokalizace a historie

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, autokemp leží v rozlehlém údolí Podkomorských lesů, v těsné blízkosti Brněnské přehrady. Konkrétně na jejím pravém břehu, zhruba ve střední části mezi přístavištěm Bystrc a Veverskou Bítýškou. Je známo, že pro rekreační účely se využíval již kolem roku 1840 a to hlavně díky restauraci - penzionátu Obora, který byl tehdy hojně navštěvovaným místem. (Obr. 40) Místo pro jeho lokaci nebylo těžké vybrat. Je totiž téměř jedinou rovnou plochou v okolí přehrady. Plocha byla vhodná pro vybudování zázemí i kvůli tomu, že ji obklopovala myslivecká obora se spárkatou zvěří, která byla častým místem pořádání honů a lovů. Funkci autokempu Obora dostala v šedesátých letech minulého století, kdy se také těšila nejvyšší návštěvnosti. Od doby otevření hranic státu již bohužel kemp není moc navštěvován, tak kvůli nedostatku finančních zdrojů chátrá (kapitola 8.

Historie území), (Obr. 41, 42, 43).

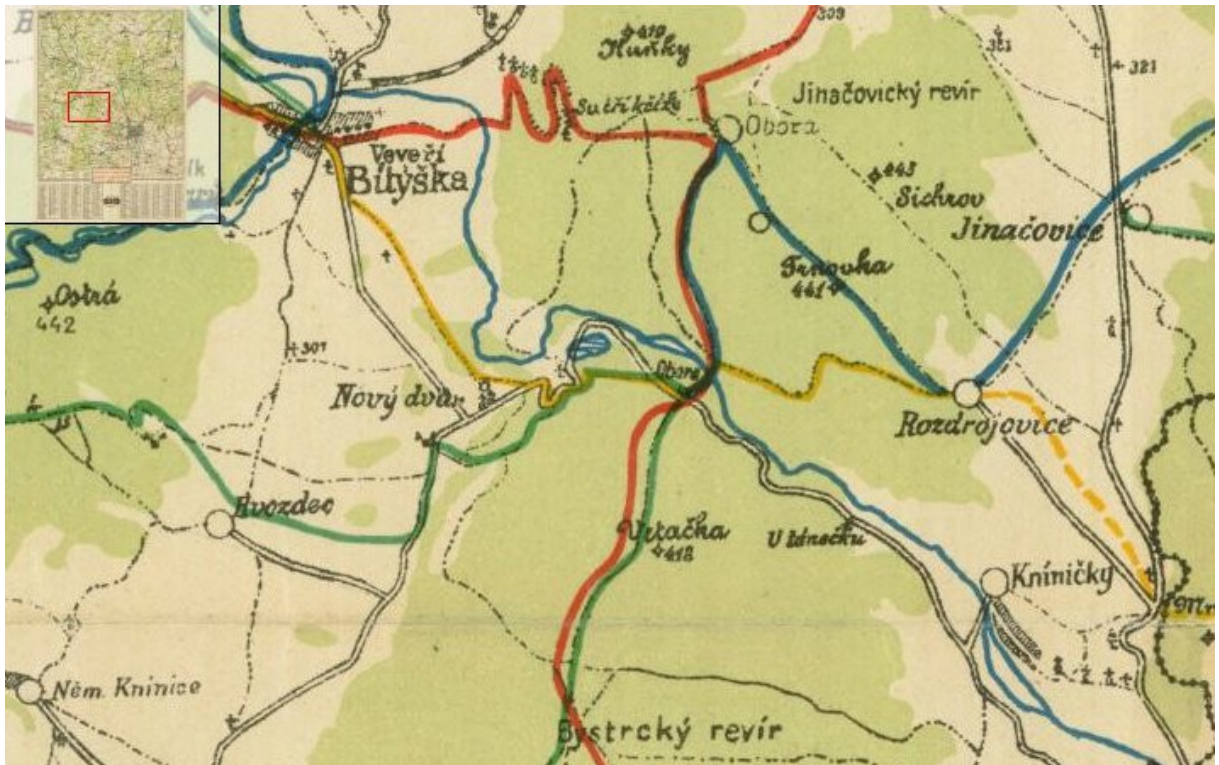
Obrázek 40. Historická fotografie penzionátu Obora v době jeho největší slávy (zdroj: Historický archiv města Kníničky)

Obrázek 41. II. vojenské mapování z roku 1839 (zdroj: Vilém Walter)

Obrázek 42. Mapa severního okolí Brna 1.75 000 z průvodce dr. Bělohlava z roku 1909 (zdroj: Vilém Walter)

Obrázek 43. Mapa okolí Brna 1.75 000 z roku 1931 (nakl. Barvič&Novotný) (zdroj: Vilém Walter)

Obrázek 44. ptačí pohled na objekt z východu na západ, současný stav (zpracovala: autorka 2014)

12. 2. Současný stav a vybavenost

V současné době se objekt rozprostírá zhruba na šesti hektarech plochy a nabízí ubytování v bungalovech, plochu pro karavany a travnaté porosty pro stanování. Pokud nepočítáme dům penzionátu, který je dnes už v dezolátním stavu (Obr. 40), na ploše kempu jsou tři používané zděné budovy. Jednou je recepce pro přijímání návštěvníků, druhou budovou jsou společná sociální zařízení a třetí budovou je místní restaurace. Návštěvníci mají možnost aktivního pohybu na víceúčelovém hřišti, které je umístěno v travnaté ploše uprostřed kempu. Před budovou občerstvení se rozprostírá největší zpevněná plocha, jež může sloužit i jako parkoviště, ale primárně je využívána pro různé festivaly, srazy a výstavy, jako hlavní místo jejich programu (Obr. 41). Hlavní parkoviště náležící kempu přiléhá hned před hlavním vstupem. Na severu je pak chatová část objektu postupně zapojena do lesa, který se šikmo svažuje k břehům přehrady (Obr. 42). Hranice území pro tuto práci jsou vedeny oplocením objektu a na jihozápadní straně pak silnicí č. 384 vedoucí z Brna na Veverskou Bítýšku (Obr. 43).

Obrázek 45. Bývalý penzionát Obora, dnes v dezolátním stavu (foto: autorka 2013)

Obrázek 46. Fire show na hlavní zpevněné ploše v podání TKD club Brno (foto: autorka 2012)

Obrázek 47. Pohled na přehradu při příchodu z kempu po lesní pěšině (foto: autorka 2013)

Obrázek 48. Silnice č. 384 při pohledu od Brna. Vpravo vjezd do areálu autokempu (foto: autorka 2013)

12. 3. Ubytování

12. 3. 1. Plochy určené pro stanování

Pro stanování jsou v současné době vyhrazené tři travnaté plochy. Konkrétně plochy situované na pravé i levé straně od budovy recepce (v mapě situace značené jako body A) a jako další se pro stanování využívá i prostor, který je v mapě situace značená bodem B. Kapacita těchto ploch nemá v současné době žádný řád, není dbáno na osobní prostor návštěvníků. Do budoucna by bylo potřeba tento řád zavést. Plánem je rozšířit kapacitu stanovacích míst o travnatou plochu uprostřed kempu, která pro ně skýtá vhodné zázemí a naopak plochu značenou bodem B nechat pouze pro karavany a obytné vozy.

12. 3. 2. Plochy určené pro karavany

Jak již bylo zmíněno v předchozím odstavci, hlavní prostor pro parkování karavanů a obytných vozů je situován v pravé zadní části kempu. Jedná se o travnatou plochu, jenž je protkána zpevněnými asfaltovými cestami. Tímto složením materiálů je místo pro tento druh kempování nejvhodnější. Zpevněné cesty slouží jako místo pro parkování vozů, a tak nehrozí zapadnutí těžkých strojů do půdy, jenž může být například v době dešťů podmáčená. Travnatá část potom může sloužit jako plocha pro relaxaci a různé aktivity. V současnosti to funguje tak, že vyjma chatové části parkují karavany prakticky všude po kempu. Vzhledem k tomu, že část značená bodem B dosahuje svou rozlohou čítající 21 arů dostatečně velkých rozměrů, bylo by lepší v budoucnu pro obytné vozy vyhradit pouze tento prostor. (Obr. 49)

Obrázek 49. Pohled na plochu v době mimo sezónu (foto: autorka 2014)

12. 3. 3. Chatová část

V kempu je postaveno celkem 46 chat. Z toho 25 chat je velkých, patrových. Dvě z nich jsou označovány jako Apartmány, třemi ložnicemi jsou přizpůsobeny pro 5 - 6 osob a mají vlastní kuchyňku. Ze zbývajících chat je pro návštěvníky dostupných však pouze 20. Jedna z chat je neobyvatelná kvůli požáru, další slouží jako sklad a v jedné bydlí přes sezónu správce kempu. Chaty pro hosty mají ve dvou podlažích čtyři ložnice, ve kterých se podle počtu lůžek může ubytovat 7 – 9 osob. Dalších 21 chat je určeno pouze pro 2 osoby, ale vzhledem k jejich stavu je pro návštěvníky vhodných pouze 5. Zbytek z nich slouží jako místo pro ubytování zaměstnanců, sklady prádla nebo prostředků pro úklid a některé jsou kvůli dezolátnímu stavu zcela neobyvatelné. Do budoucna by byl rozhodně potřeba zásah v této části. Vhodné a asi i nejdostupnější řešení by bylo některé malé chaty úplně zbourat a ty velké v interiérech více přizpůsobit dnešním potřebám (např. všechny vybavit alespoň malou kuchyňkou, renovovat nábytek). Na tento problém se však práce nezaměřuje, a tak může sloužit alespoň jako podklad pro jiné návrhy.

Obrázek 50. Pohled na malé chaty určené pro ubytování zaměstnanců kempu (foto: autorka 2014)

Obrázek 51. Patrové obyvatelné chaty mimo hlavní sezónu (foto: autorka 2014)

Obrázek 52. prostory mezi neobyvatelnými malými chatami slouží jako místo k odpočinku pro zaměstnance ve chvílích volna (foto: autorka 2015)

12. 3. 4. Technické prvky

Řešení mobiliáře je v tomto případě dostačující i pro tak velkou plochu. Možnost využít posezení na lavičkách je před každou chatou, před budovou restaurace a ve veřejných prostorech travnaté plochy v centru objektu jsou zděné sedací zídky. Osvětlení prostoru je řešeno pouličními lampami, které jsou rozmístěny podél cest. Betonový koš na odpadky je u každé chaty a plastové koše jsou v prostoru restaurace. Velké kontejnery na odpad jsou umístěny jak ve středu kempu na zpevněné ploše, tak na venkovním parkovišti. Zlepšením do budoucna by mohla být jejich výměna za kontejnery na tříděný odpad.

Obrázek 53. Recyklace odpadu do kontejnerů po hudebním festivalu (foto: autorka)

12. 3. 5. Vegetační prvky

Inventarizace dřevin

V modelovém území byla provedena inventarizace vegetačních prvků, které se zde v současnosti vyskytují. Informace získané z terénního šetření jsou zpracované ve formě mapy v měřítku 1:500 a tabulek. Inventarizace zeleně a terénní průzkum proběhl na podzim roku 2014. V důsledku výskytu lesa v severní části kempu, jenž je pod správou Lesů města Brn, není možné kvůli konfliktu majetkoprávních vztahů do této části zasahovat. Proto tato plocha není do inventarizace zahrnuta.

Metodika hodnocení

Inventarizace vegetačních prvků vychází z metodiky zpracované doc. Ing. Pavlem Šimkem, PhD. (ŠIMEK, 2013). U jednotlivých dřevin je zaznačeno pořadové číslo stromu, keře, či jejich skupin, taxon, výška, šířka a báze koruny, výčetní tloušťka, pěstební tvar, vývojové stádium, fyziologická a biomechanická vitalita, pěstební opatření a poznámka, ve které je upřesněn aktuální stav. Pro tuto práci je využita zkrácená, upravená forma inventarizace. Zaznamenány jsou ty hodnoty, které se v praxi používají nejčastěji a jsou nezbytným podkladem pro další zpracování.

Hodnocené parametry:

Zkratka vegetačního prvku (VP):

S – strom

SS – skupina stromů

ST - stromořadí

K – keř

SK – skupina keřů

Pořadové číslo VP - Číselné označení složeného vegetačního prvku, pro každý je založena samostatná číselná řada.

Zápoj – horizontální prostorová struktura, řešící prolínání korun stromů, hodnocen pouze u SS, R – skupina rozvolněná, Z – skupina zapojená

Pořadové číslo - každý jedinec je uveden pod konkrétním pořadovým číslem, číselná řada je průběžná

Taxon - příslušné rodové a druhové pojmenování jedince

Výška - vzdálenost od paty kmene po horní vrchol, měřeno v metrech

Šířka koruny - kolmý průmět koruny k zemi, měřeno v metrech

Báze koruny - normální výhony s živými listy, které jsou nejbližší k zemi, uvedeno v metrech.

Výčetní tloušťka kmene - průměr kmene ve výšce 1,3 m od země, měřeno v centimetrech

Pěstební tvar - označuje vegetační prvek tvarovaný „T“ nebo volně rostoucí „V“.

Vývojové stádium - Soubor znaků, jenž je charakteristický pro každé věkové stádium stromu. Zastoupení jedinců jednotlivých věkových stadií je základní charakteristikou objektu. S vývojovým stádiem úzce souvisí druh poškození resp. soubor znaků určitého poškození.

1 - nový jedinec - znaky ujímání, vysoká pravděpodobnost úhynu

- 2 - ujatý jedinec - dosud nestabilizovaný, obvykle mladý jedinec
- 3 - stabilizovaný, dospívající jedinec - vlastnosti typické pro dospělé jedince, intenzivní růst
- 4 - dospělý jedinec - plná schopnost generativní reprodukce, kulminace ročního přírůstu
- 5 - starý až dožívající jedinec - rozměry se blíží maximu, ustávající růst, chátrání až dožívání

Fyziologická vitalita

Schopnost organismu žít a obnovovat život v nestabilních podmínkách prostředí. Pro stanovení se využívají ukazatelé jako: olistění, charakter větvení, proschnutí koruny, choroby a škůdci a ostatní ukazatele.

- 1 - optimální - bez nebo jen s nepatrnými odchylkami od optima, dlouhodobá existence
- 2 - mírně snížená – pouze mírné odchylky od optima, předpoklad dlouhodobé existence
- 3 - středně snížená - výrazné odchylky od optima, existence jedince není bezprostředně ohrožena, střednědobá existence
- 4 - silně snížená - silné odchylky od optima, existence jedince bezprostředně ohrožena, krátkodobá existence
- 5 - žádná - bez projevů života

Biomechanická vitalita

Vyjadřuje stupeň možného snížení, či ohrožení životaschopnosti z důvodu mechanického selhání jedince. Zahrnuje současný stav a vývojovou tendenci jedince. Stanovuje se nepřímou, a to interpretací příslušných projevů a ukazatelů, jenž vyjadřují současnou odchylku struktury nebo funkce exempláře od optimálních poměrů.

Celkové hodnocení biomechanického aspektu vitality vzniká na základě aspektů: poranění, dřevokazné houby, hniloby a dutiny, chybné větvení, nepříznivé těžiště jedince, nepříznivá geometrie kmenu a koruny, suché části koruny, příznaky v kořenovém systému a jiná poškození

- 1 - optimální - bez poškození nebo jen s nepatrnými odchylkami od optima, předpoklad dlouhodobého zachování stavu
- 2 - mírně snížená - mírné poškození, mírné odchylky od optima, předpoklad dlouhodobé existence
- 3 - středně snížená - výrazně poškozené, výrazné odchylky od optima, existence není bezprostředně ohrožena, předpoklad střednědobé existence
- 4 - silně snížená - velmi silné poškození a odchylky od optima, existence jedince bezprostředně ohrožena, předpoklad krátkodobé existence
- 5 - žádná - vyvrácené nebo zlomené exempláře, existence ve stávající podobě ukončena

Sadovnická hodnota

Sadovnická hodnota představuje celkovou hodnotu jedince z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potenciální funkčnost vyplývající z jeho biologických vlastností, tedy především kombinace taxonu (včetně jeho vhodnosti na dané stanoviště), dendrometrických veličin, architektury nadzemní části, stáří a obou aspektů vitality.

1 - červená - velmi hodnotný strom, typický habitus, vzrostlý, zcela zdravý a nepoškozený, plně vitální a dlouhodobě perspektivní

2 - modrá - nadprůměrně hodnotný, dlouhodobě perspektivní, jen mírné nedostatky

3 - zelená - průměrně hodnotný, habitus odchýlený od normálu, poškození a choroby neovlivňují vitalitu, středně době až dlouhodobě perspektivní, mladé dřeviny nedosahující charakteristického habitu

4 - hnědá - podprůměrně hodnotný, podstatně snížená vitalita, předpoklad krátkodobé existence

5 - žlutá - velmi málo hodnotný, chybí předpoklady i krátkodobé existence

Celkový potenciál skupiny – je dán především jeho sadovnickými hodnotami jednotlivě hodnocených stromů. jejich významem a lokalizací v něm

1 – vysoký – složený VP je dlouhodobě stabilní

2 – snížený – složený VP je v částečném rozpadu, popř. je rozpad aktuálně možný

3 – nízký – složený VP je v rozpadu

V mapové části jsou jednotlivé skupiny vyjádřeny následovně:

1 – červená, 2 – zelená, 3 - žlutá

Pěstební opatření

Návrh je součástí inventarizační tabulky.

K - kácení

OS - Ořez suchých větví - Omezit vliv suchých či usychajících větví na živou část jedince a případné negativní působení jedince na okolí. Prevence a zajištění provozní bezpečnosti.

RO - řez opravný - Oprava struktury koruny s cílem odstranit nebo zmírnit nedostatky vzniklé zanedbáním nebo nesprávným provedením řezu výchovného, dlouhodobá stabilita jedince.

V – výměna jedince za nový

Výsledky inventarizace

Z dendrologického průzkumu vyplývá, že v prostoru zájmového objektu se nachází celkem 230 stromů, z toho 123 z nich je zahrnuto v třiceti skupinách a 10 z nich ve stromořadí. 18 soliterních keřů a 16 skupin keřů. Největší zastoupení mají druhy *Picea abies*, *Quercus robur*, *Betula pendula* a *Fagus sylvatica*. Keřové patro z největší části tvoří zástupci druhu *Prunus sp.*, *Crataegus monogyna*, *Pyracantha coccinea*, *Ligustrum ovalifolium* a významným je i výskyt druhu *Juniperus Sabina*. Většina hodnocených dřevin -71 % spadá svým hodnocením do kategorie 3 - průměrně hodnocených jedinců. Z hlediska vývojového stadia jsou zastoupeny

všechny skupiny. Největší zastoupení zde má skupina – 4 dospělý jedinec, s podílem 69% na ploše. U jedinců, kteří budou v kompozici zachováni, bude provedeno patřičné pěstební opatření a jedinci ve špatném zdravotním stavu nebo okolí ohrožující budou odstraněni.

	Sadovnická hodnota				
Vývojové stádium	SH1	SH2	SH3	SH4	SH5
VS1	Mladé perspektivní			Mladé neperspektivní	
VS2					
VS3					
VS4	Staré perspektivní			Staré neperspektivní	
VS5					

Tabulka 1. Výsledky inventarizace

	Sadovnická hodnota				
Vývojové stádium	SH1	SH2	SH3	SH4	SH5
VS1			5		
VS2			22	10	
VS3			32	1	
VS4		11	104	44	
VS5					1

Tabulka 2. Výsledky inventarizace

	Sadovnická hodnota				
Vývojové stádium	SH1	SH2	SH3	SH4	SH5
VS1	25,65%			19,57%	
VS2					
VS3					
VS4	50,00%			4,78%	
VS5					

Tabulka 3. Procentuální zastoupení výsledné inventarizace

Graf 1. Množství zastoupení jedinců

13. NÁVRHOVÁ ČÁST

Koncept výsledku návrhu řešeného prostoru vychází ze současných potřeb rekreatantů v příměstských rekreačních oblastech. Idea návrhu se snaží vytvořit realistické řešení, které by se nedostalo do konfliktu žádných majetkových a jiných vztahů a přitom by prostor mohl tvořit příjemnější místo pro návštěvníky kempu. Myšlenka se snaží člověku ponechat možnost využít v příměstském prostoru rekreace v přírodě.

Návrh se věnuje hlavně přední části kempu, do které je při příchodu nejvíce vidět a která se zaměřuje na turisty – stanaře. Tyto řešené prostory se dají rozdělit na dvě části. První část je při příchodu nalevo od recepcce, je situovaná v mírném svahu. Od parkoviště kempu ji dělí lineární porost jehličnanů, z východní strany je plocha zarostlá keřovým patrem se starými ovocnými stromy, na jihu je porost vzrostlých listnatých stromů a od komunikace procházející kempem ji dělí porost *Crataegus monogyna*. Porosty keřového patra by bylo vhodné odstranit a nahradit kombinací nových keřů, nejlépe kvetoucích v sezóně. Dobrým příkladem by byl např. *Syringa vulgaris*, který by se vysadil na levé i pravé straně a na východě by byl porost doplněn o *Viburnum davidii*. Zároveň by se dalo využít již vysazených ovocných stromů, doplnit je o nové, a tak vytvořit koncepci malého ovocného sadu umístěného ve svahu. Tím by pro návštěvníky vznikl při kempování hezký pohled na kvetoucí a plodící stromy, jenž by zakryli lineární porost jehličnanů.

Druhá část nalevo za recepcí je travnatý pás o rozměrech zhruba 43 x 24 m s jezírkem. Z jihu je plocha ohraničena oplocením, které vymezuje hranice kempu a ze všech ostatních světových stran je pás lemován asfaltovou cestou a zpevněnou plochou, která vede od recepcce k budově se sociálním zařízením. Vzhledem k tomu, že je tento otevřený prostor ze tří stran lemován vzrostlými stromy, vytváří po většinu dne dostatečné přístínění vhodné pro stanování. Hlavní pozornost je věnovat jezírku. Je to v podstatě jáma v průměru 10m, která měla původně sloužit pro vytvoření bazénu, ale bohužel kvůli finančním nedostatům nebyl tento plán realizován. V současnosti je tedy prohlubeň vyplněna vesměs podzemní vodou, jejíž hladina se stále mění. Pravidelně zarůstá vodními a vlhkomilnými rostlinami, jako jsou *Acarus calamus*, *Cicuta virosa*, *Typha angustifolia* nebo plovoucí rostlina *Salvinia natans*. Jezírko by bylo nutné vypustit a upravit tvar a hloubku. Vylepšit podloží např. vysypáním písku a pokud možno doplnit kvalitním čerpadlem s filtrací. Protože chceme zachovat co nejvíce přírodě blízký ráz, bylo by vhodné pro výsadbu použít v oblasti se přirozeně vyskytující rostliny. Do mělčí části jezírka by se mohly nasázet bažinaté rostliny, jako jsou *myosotis palustris* či *Cardamine dentata*. Do zadní části by bylo vhodné nasadit vyšší traviny, jenž by zakryly pohled na oplocení. Např různé druhy rodu *Typha*, nebo i krásně kvetoucí kosatce pro zvýšení atraktivity (*Iris pseudoacorus*, *Iris versicolor*).

Cílem návrhu je vytvořit příjemný prostor pro návštěvníky autokempu, jenž by byl v současné době realizovatelný.

14. DISKUSE

Návrh vybraného rekreačního objektu autokempu, ztvárňuje v současné době reálnou studii, jenž je zaměřená na revitalizaci jeho prostorů určených pro rekreaci. Tato práce přistupuje k problematice jako k vážnému problému dneška, a snaží se tak najít možné východisko výhodné pro všechny strany. Řešení, jenž jsou v práci předložena, nelze považovat za jediná možná. Je však potřeba se na ně dívat z pohledu reality současné situace. Na problematiku existuje mnoho subjektivních pohledů, jejichž analýzy se mohou lišit, což se pak projeví v názorech jiných předkládaných řešení. Různé studie, které jsou na toto téma již zpracovány, představují různé způsoby zhodnocení rekreačních lokalit, čímž nastiňují budoucí vývoj celých příměstských oblastí (v tomto případě příměstské rekreační zóny města Brna). Konkrétně objekt autokempu Obora vyvolává mnoho emocí a diskuzí, které směr a styl návrhů radikálně odlišují. Tato práce se zaměřuje na návrh, kterého lze dosáhnout co nejnadhěji tak, aby všechny zúčastněné strany byly přístupné jednání a mohly dosáhnout společných závěrů, což se zatím ani jednomu z předchozích návrhů nezdařilo. A to zejména proto, že při plánování a především realizování revitalizačních zásahů a rekonstrukcí jsou základem majetkoprávní vztahy, které jsou mnohdy nedořešené, a tak dochází ke střetu majitelů soukromých objektů s majiteli a správci objektů veřejných. V případě autokempu Obora se jedná o konflikt nejasného vyhranění katastrálních území soukromého majitele a Lesů města Brna, což v nejbližší době větší zásahy v objektu znemožňuje. Zájmem řešení této práce je kromě zvýšení návštěvnosti objektu také zachování jeho přírodního rázu a ekologické stability. Tím se návrh radikálně liší od posledního, zveřejněného roku 2012. Jediným shodným bodem obou řešení je záměr obnovy zastávky lodní dopravy pod kempem. Společnost Greendam má v plánu zbourat všechny stávající chatky a nahradit je moderními cihlovými domy (Obr. 54, 55). Autorem projektu, architektem Petrem Hrušou, byla situace přibližena takto: „*V šestnácti menších budovách a třech větších pavlačových domech vznikne sto padesát pokojů, které si mohou zájemci i dlouhodobě pronajímat. Volné prostory poslouží jako autokemp,*“ (Bystrčnick, 2012). I plány tohoto investora však ztroskotaly na územním plánu města Brna. I když plány na obnovu a znovuotevření historické restaurace jsou velmi pozitivními vyhlídkami, výlety do krásných pěšin Podkomorských lesů lze z této křižovatky turistických cest podnikat lépe bez moderních cihlových domů.

Obrázek 54. Pohled na návrh z ptačí perspektivy (zdroj: Bystrčnick)

Obrázek 55. Perspektiva zobrazující cihlové domy (zdroj: Bystrčnick)

15. ZÁVĚR

Vzhledem k tomu, že pojmy rekreace a cestovní ruch jsou zahrnuty do velmi širokých okruhů, nelze všechny jeho aspekty zahrnout do literární části jedné práce. Rychlé změny trendů rekreace souvisí i s rychlostí vývoje naší populace, proto je velmi těžké stanovit jejich vhodné podmínky pro konkrétní dobu. Tento fakt je dokázán i pozůstalostmi některých historických tendencí, jež jsou v dnešní době nevyhovujícími. Asi největším přínosem pro realizace revitalizačních zásahů a rekonstrukcí je čerpání inspirace z příkladů v zahraničí. Je potřeba nejen pochopit jejich širší souvislosti, ale nezbytné je i tyto souvislosti v modelových územích správně uplatnit. Při jejich správném použití mohou vznikat harmonické návrhy objektů, které jsou poté schopny pozdvihnout potenciál celých rekreačních oblastí, ať už příměstských, či těch v krajině. Jako základ pro úspěšnou funkčnost prostoru se ukázalo i napojení na městskou hromadnou dopravu a síť turistických a cyklistických tras, jež mohou návštěvnost též pozdvihnout. Po celkové analýze celého prostoru Brněnské přehrady je zřejmé, že celou oblast je potřeba vnímat jako komplex, propojený sítí rekreačních objektů, atrakcí, přírodních i kulturních památek a z tohoto poznatku vycházet i pro návrhy revitalizací a rekonstrukcí jednotlivých částí. Samozřejmě je zde i jednotka času, která není lidskou silou ovlivnitelná, ale je tou hlavní hnací silou pro vytváření projektů vůbec. Na Brněnské přehradě je zřejmá potřeba komplexnějších řešení. I když jsou v dnešní době upřednostňovány modernější trendy, oblasti, které jsou jako Brněnská přehrada, a je v nich zahrnuto tolik chráněných míst, přírodních parků a ojedinělých taxonů typických právě pro ně by si měly zachovat svůj původní přírodní ráz.

15. SOUHRN

CZE

Tato bakalářská práce je zaměřena na řešení problematiky rekreace v rekreačních oblastech a konkrétně na návrhu, jenž by měl zlepšit podmínky pro návštěvnost modelového objektu autokempu Obora na Brněnské přehradě. Práce je rozdělena na dvě části. Na část teoretickou, která má za cíl zpracování literární rešerše, která se věnuje tématu rekreace a cestovního ruchu. V jejím obsahu je pojem rekreace zahrnut do širších kruhů, souvisejících s vývojem společnosti až do dnešní doby. Dále jsou v literární části zahrnuty jednotlivé poznatky, které se potom odrážejí v návrhové části a podílejí se na vytvoření kvalitního prostoru, který si zachovává přírodní ráz. Návrhová část už informace z literární rešerše využívá pro zpracování v modelovém území. V širších souvislostech je objektem zájmu celá příměstská rekreační oblast Brněnské přehrady. Konkrétně je pak pozornost věnována rekreačnímu objektu autokempu Obora. Na tomto území jsou poté zvoleny prostory, pro které je namyšlena reálná rekonstrukce, jenž může dopomoci zpříjemnění prostředí, navýšení návštěvnosti objektu a respektování jeho přírodního potenciálu.

Navržené řešení je doloženo grafickými přílohami, jenž zamyšlený stav dokumentují.

Klíčová slova: Brněnská přehrada, příměstská krajina, rekreační zóna, rekreace, autokemp

EN

This bachelor thesis focuses on problems connected with recreation locations, concretely on a layout, which should improve conditions for the attendance with real sample of autocamp Obora on the Brno dam. The thesis is split into two parts. The theoretical part, which has the aim to work out a literal research dealing with problems of recreation and tourism. In the summary of this research is the term recreation involved into larger circles, that are hanging together with the evolution of society up to these days. Furthermore in the theoretical part there are terms involved, which are reflecting in the part of the layout and which are included in the making of a good quality area, which is keeping it's natural capital. The project part of the bachelor thesis is using the information from the literal part and this information is used for processing in the project. In wider context the model object is whole Brno dam and the attention is focused on autocamp Obora. In this area there are places located, for which the objective reconstruction is imagined, which can help to dulcify the area, to increase the visit rate and currently respect the natural potencial. The designed solution is supported by graphic enclosures which give us the idea of future conditions.

Key words: Brno dam, suburban landscape, recreational zone, recreation, autocamp

16. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Knihy a tištěné materiály

CULEK, Martin. Biogeografické členění České republiky. Praha: Enigma, 1996. ISBN 80-85368-80-3.

DEMEK, Jaromír. Hory a nížiny: zeměpisný lexikon ČSR. Praha: Academia, 1987

FILIPCOVÁ, Blanka. (1966). Člověk, práce, volný čas. 1. vyd. Praha: Svoboda.

HESKOVÁ, Marie. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6

HODAŇ, B., DOHNAL, T., Rekreologie. 2. upravené a rozšířené vydání, Olomouc: Univerzita Palackého, ISBN 978-80-244-2197-1.

INDROVÁ, Jarmila. Cestovní ruch I. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0799-4

JURČA, Jan. (1983). Nauka o rekreaci. Brno: Vysoká škola zemědělská.

KOLOFÍK, Miroslav. Regulační plán rekreační oblasti Brněnská přehrada - návrh. Průvodní zpráva. Brno. 2001.

LINHART, Jiří. (2004) Slovník cizích slov pro nové století. Litvínov: Dialog.

MEJSNAROVÁ J. *Rekreační funkce v území: Rekreační aktivity z pohledu územního plánování*, 2004. 16 s. Výzkumný úkol.

NESEHNUTÍ. Brněnská přehrada, jak ji neznáte [naučná stezka]. Brno, 2010.

OTEPKA, P., HABÁN, M., Vidiecky turizmus a agroturizmus, Bratislava: NOI, 2007, 120 s. ISBN 978-80-89088-52-2.

POUROVÁ, M., Agroturistika: Možnosti rozvoje a perspektiva v České republice. Praha: ČZU, 2000, 113 s. ISBN 80-213-0672-6.

QUITT, Evžen. Klimatické oblasti Československa. Brno: Československá akademie věd, 1971

RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-286

SCHNEIDER, J., FIALOVÁ J., VYSKOT I., Krajinná rekreologie I. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2009, ISBN 978-80-7375-200-2.

SCHNEIDER, J., FIALOVÁ J., VYSKOT I., Krajinná rekreologie II. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2009, ISBN 987-80-7375-537-3.

SPOUSTA, Vladimír. (1996). Metody a formy výchovy ve volném čase. Brno: Pedagogická fakulta.

ŠIMEK, Pavel. *Vyhodnocení dendrologického potenciálu objektu: Osnova přednášky. 2013*

Velký sociologický slovník (1996). Praha: Karolinum

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, In: Sbírnka zákonů č. 18 / 2010. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2010.

Online zdroje

Autokemp Merkur. In: Kemp Merkur [online]. © 2014 [cit. 2015-4-10]. Dostupné z: <http://www.kemp-merkur.cz/>

Brněnská přehrada [online]. © 2009-2015 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.brnenskaprehrada.cz/index.html>

Bystrčnick [online]. © 2012 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.bystrenik.cz/tag/obora/>

Camping de boomgaard. In: Camping de Boomgaard [online]. © 2014 [cit. 2015-4-10]. Dostupné z: <http://www.campingdeboomgaard.nl/tarieven/>

Camping domaine de combelles. In: Campeole [online]. © 2014 [cit. 2015-4-10]. Dostupné z: <http://www.campeole.com/campeole/camping-domaine-de-combelles-aveyron.html>

Camping Stochemhoeve. In: Stochemhoeve [online]. © 2014 [cit. 2015-4-10]. Dostupné z: <http://www.stochemhoeve.nl/>

HRÁZSKÝ, Záboj, Luční společenstva - indikátory živin v krajině, © 2006 [cit. 2015-4-20], dostupné z: http://www.daphne.cz/indikacezivin/ke_stazeni.shtml

Informativní zpráva o opatřeních realizovaných statutárním městem Brnem a jeho partnery na Brněnské údolní nádrži a v povodí nad ní, [online]. © 2010, dostupné z: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OVLHZ/Souhrn_opatreni_cistení_Brnenske_preh rady.doc

Ostrov Donauinsel. In: Camping Wien [online]. © 2014 [cit. 2015-4-10]. Dostupné z: <http://www.campingwien.at/>

Příměstská rekreace. MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ. Ústav tvorby a ochrany krajiny [online]. 2005 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.utok.cz/node/143>

Mapy

Geologická mapa ČR: list 24-32 Brno. 1:50 000. Praha: Český geologický ústav, 1999.

Hydrogeologická mapa ČR: list 24-32 Brno. 1:50 000. Praha: Ústřední ústav geologický, 1990.

Mapa sítě cyklistických stezek na území města Brna. 1:50 000. Zádveřice: SHOCart, 2011

NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka et al. Mapa potenciální přirozená vegetace České republiky. 1:500 000. Praha: Botanický ústav Akademie věd ČR, 1997.

Půdní mapa ČR: list 24-32 Brno. 1:50 000. Praha: Česká geologická služba, 2008.

17. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Příklad ekoturistiky ve světě, Irsko, Wexford county (foto: autorka 2014)	19
Obrázek 2. Lokalizace kempu, širší vztahy (zpracovala: autorka 2015)	21
Obrázek 3. Ptačí pohled na kemp (zpracovala: autorka 2015).....	21
Obrázek 4. Výhled z kempu na blízké město Rodez (foto: autorka 2011)	22
Obrázek 5. Pohled na ubytovací zařízení (foto: autorka 2011)	22
Obrázek 6. Oficiální plánec kempu (zdroj: camping de boomgard, 2015)	24
Obrázek 7. Lokalizace kempu v rámci města Utrecht (zpracovala: autorka 2015)	24
Obrázek 8. Cesta ze zámkové dlažby procházející travnatou plochou určenou pro karavany, kterou lemují ovocné stromy (foto: autorka 2012)	25
Obrázek 9. pohled na travnatou plochu pro stany a obytné karavany k pronájmu (foto: autorka 2012)	25
Obrázek 10. Lokalizace kempu Stochemhoeve v rámci území města Leiden (zpracovala: autorka 2015)	27
Obrázek 11. Ptačí pohled na kemp v rámci užších vztahů (zpracovala: autorka 2015)	28
Obrázek 12. Pohled na nemovitost a četnou vegetaci (foto: autorka 2012)	28
Obrázek 13. Pohled na pár pronajímatelných bungalovů (foto: autorka 2012)	29
Obrázek 14. Lokalizace kempu v rámci území Vídně (zdroj: camping Wien)	30
Obrázek 15. Ptačí pohled na kemp (zpracovala: autorka 2015).....	31
Obrázek 16. Netradiční atrakce v okolí kempu (foto: autorka 2015).....	31
Obrázek 17. Asfaltové cesty protkávající celou rekreační oblast (foto: autorka 2015)	32
Obrázek 18. Pohled na cyklostezku za kempem (foto: autorka 2015).....	32
Obrázek 19. Oficiální plánec kempu (zdroj: kemp Merkur)	33
Obrázek 20. Lokalizace ATC Merkur u vodní nádrže Nové Mlýny na řece Dyji (zpracovala: autorka 2015).....	34
Obrázek 21. Travnatá plocha pro stanování (foto: autorka 2012)	34
Obrázek 22. Snaha o zachování čistě přírodního rázu na okrajích kempu (foto: autorka 2012)	35
Obrázek 23. Lokalizace Brna v rámci České republiky (zpracovala: autorka 2015).....	36
Obrázek 24. Lokalizace přehrady a kempu v rámci katastrálního území města Brna (zpracovala: autorka 2015)	36

Obrázek 25. Vymezení širších hranic řešeného území (zpracovala: autorka 2015)	37
Obrázek 26. Pohled na řeku Svratku ve starých Kníničkách před zatopením (zdroj: Historický archiv města Kníničky)	38
Obrázek 27. Práce na přehradě (zdroj: Historický archiv města Kníničky).....	39
Obrázek 28. Jeden z prvních pohledů na již hotovou přehradu (zdroj: Historický archiv města Kníničky)	39
Obrázek 29. Původní betonový most pod hradem Veveří (zdroj: Brněnská přehrada)	40
Obrázek 30. Stávající most, postaven roku 2003 (foto: autorka 2014).....	40
Obrázek 31. Zahájení lodní dopravy roku 1946 (zdroj: Brněnská přehrada)	41
Obrázek 32. Oblíbená pláž na Kozí horce (zdroj: Brněnská přehrada).....	41
Obrázek 33. Geologická mapa řešeného území a jeho okolí, (zdroj: Český geologický ústav, 1999) ...	44
Obrázek 34. Půdní mapa řešeného území a jeho okolí, (zdroj: Česká geologická služba, 2008)	45
Obrázek 35. Hydrogeologická mapa řešeného území a okolí (zdroj: Ústřední ústav geologický, 1990)	46
Obrázek 36. Některé pěší stezky jsou přístupné i v zimním období (foto: autorka 2013)	51
Obrázek 37. Metalový festival pořádaný v autokempu Obora (foto: autorka 2012).....	52
Obrázek 38. Zastávka celoevropského srazu Trabantů v autokempu (foto: autorka 2012)	52
Obrázek 39. Ukázka ze soutěže Pitbull show (foto: autorka 2014).....	53
Obrázek 40. Historická fotografie penzionátu Obora v době jeho největší slávy (zdroj: Historický archiv města Kníničky).....	54
Obrázek 41. II. vojenské mapování z roku 1839 (zdroj: Vilém Walter)	55
Obrázek 42. Mapa severního okolí Brna 1.75 000 z průvodce dr. Bělohlava z roku 1909 (zdroj: Vilém Walter).....	55
Obrázek 43. Mapa okolí Brna 1.75 000 z roku 1931 (nakl. Barvič&Novotný) (zdroj: Vilém Walter)....	56
Obrázek 44. ptačí pohled na objekt z východu na západ, současný stav (zpracovala: autorka 2014)..	56
Obrázek 45. Bývalý penzionát Obora, dnes v dezolátním stavu (foto: autorka 2013).....	57
Obrázek 46. Fire show na hlavní zpevněné ploše v podání TKD club Brno (foto: autorka 2012)	58
Obrázek 47. Pohled na přehradu při příchodu z kempu po lesní pěšině (foto: autorka 2013).....	58
Obrázek 48. Silnice č. 384 při pohledu od Brna. Vpravo vjezd do areálu autokempu (foto: autorka 2013).....	58
Obrázek 49. Pohled na plochu v době mimo sezónu (foto: autorka 2014).....	59
Obrázek 50. Pohled na malé chaty určené pro ubytování zaměstnanců kempu (foto: autorka 2014)	60
Obrázek 51. Patrové obyvatelné chaty mimo hlavní sezónu (foto: autorka 2014).....	61
Obrázek 52. prostory mezi neobyvatelnými malými chatami slouží jako místo k odpočinku pro zaměstnance ve chvílích volna (foto: autorka 2015).....	61
Obrázek 53. Recyklace odpadu do kontejnerů po hudebním festivalu (foto: autorka).....	62
Obrázek 54. Pohled na návrh z ptačí perspektivy (zdroj: Bystrčnick)	70
Obrázek 55. Perspektiva zobrazující cihlové domy (zdroj: Bystrčnick)	70
Příloha č. 1 – perspektiva 1	
Příloha č. 2 – perspektiva 2	
Příloha č. 3 – mapa situace	
Příloha č. 4 – mapa inventarizace	

